

תוכנית לשיקום ופיתוח העיר אשקלון

הצעה להחלטה

בהמשך להחלטות הממשלה מספר 4865 מיום 09.02.2020, מספר 658 מיום 22.12.2020, מספר 1278 מיום 14.03.2022 ומספר 852 מיום 30.7.2023, ובהמשך להחלטת ממשלה מספר 2973 מיום 22.4.2025 בדבר "מתווה שיקום ופיתוח לאזורים בדרום שנפגעו במתקפת שבעה באוקטובר 2023" שבה החליטה הממשלה, בין היתר, על מסגרת מענה ממשלתי לעיר אשקלון אשר חוותה פגיעה כוללת חריגה המצריכה מענה ממשלתי,

מחליטים,

1. לאשר תכנית לשנים 2025 – 2029 לשיקום ולפיתוח העיר אשקלון (להלן – אשקלון, הרשות המקומית או הרשות), וזאת בדגש על המטרות ומטרות המשנה הבאות:
 - א. **הגברת תחושת הביטחון, החוסן האזרחי והמוגנות** ומטרות המשנה שלהן: (1) חיזוק תחושת הביטחון האישי של תושבי העיר; (2) חיזוק הרשות ותגבור מוכנות הרשות המקומית לחירום; (3) חיזוק החוסן הנפשי האזרחי והרווחה.
 - ב. **חיזוק וצמיחה כלכלית** ומטרות המשנה שלהן: (1) חיזוק ופיתוח מנועי צמיחה והגברת האיתנות הכלכלית של העיר אשקלון (2) פיתוח תשתיות תומכות דיור, לרבות תשתיות תחבורה; (3) פיתוח ושדרוג תשתיות סביבתיות.
 - ג. **העצמת חברתית – קהילתית וקידום איכות חיים** ומטרות המשנה שלהן: (1) תגבור החינוך והעצמת צעירים (2) חיזוק ופיתוח מוסדות ציבור, יוזמות ועוגנים חברתיים (3) קידום רווחת התושבים והעצמת קהילות.

הגברת תחושת הביטחון, החוסן האזרחי והמוגנות

1. משרד הרווחה והביטחון החברתי:

- א. להנחות את משרד הרווחה והביטחון החברתי לחזק את החוסן החברתי והמענה הרווחתי בעיר אשקלון באמצעות תכנית רב-שנתית לשנים 2025–2029, הכוללת:
 1. מעני רווחה ומענים טיפוליים – הרחבת שירותים טיפוליים והעמקתם לרבות הקמת מרכז חיזוק כוחות משפחתיים ועיבוי מענים לילדים לבני נוער בסיכון, במטרה להביא לשילובם של כל הילדים ובני הנוער והמשפחות הנדרשים למעטפת טיפולית ייחודית שאותרו ברשות.
 2. שיקום תשתיות – סיוע בהצטיידות ושיקום של מבני רווחה בעיר, להבטחת סביבת עבודה מותאמת ומכילה לכלל עובדי המנהל ולמקבלי השירות, זאת בהמשך לסיוע שניתן לעיר בהקשר זה בהחלטת ממשלה 4865 מיום 09.02.2020.
 3. לפתח תוכנית לגיוס ושימור עובדים – ביצוע פעולות לגיוס ושימור עובדים איכותיים, חיזוק החוסן והכשרות ייעודיות לשעת חירום, במסגרת תכנית כוללת לגיוס ושימור כוח אדם מקצועי במחלקות לשירותים חברתיים..
 4. פיתוח תוכנית לנוער וילדים בסיכון בדגש על תוכניות הממוקדות בקידום פעילויות תרבות וספורט.

לטובת יישום התוכנית בסעיפים 4-1 יוקצו 20 מלש"ח מהמקורות הבאים: 9 מלש"ח יוקצו על-ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי מתקציבו בפריסה שווה בין השנים 2025-2029; 6 מלש"ח יוקצו מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן בפריסה שווה בין השנים 2025-2029 ומשרד התרבות והספורט יעביר מתקציבו למשרד הרווחה 5 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2029.

2. מרכז וטרינרי טיפולי-חינוכי

להנחות את משרד החקלאות וביטחון המזון לסייע לעיריית אשקלון בהקמה ואפיון של מרכז וטרינרי עירוני הוליסטי וחינוכי. המרכז ישמש פלטפורמה לפעילות וטרינרית וכמו כן חינוכית וערכית בנושא בעלי חיים, שמירה על טבע עירוני, וקידום אחריות סביבתית בקרב תושבי העיר. בנוסף, המרכז יתמקד בהגנה, בטיפול וברוחות בעלי חיים, תוך חיזוק תחושת הקהילה והחוסן האזרחי של תושבי הרשות. לצורך כך יקצה משרד החקלאות וביטחון המזון מתקציבו לעיריית אשקלון 3 מלש"ח : 0.5 מלש"ח בשנת 2026 ו-1 מלש"ח בשנת 2027 ו-1.5 מלש"ח בשנת 2028.

3. משרד לביטחון לאומי:

א. מערך אכיפה מקומי ומרכיבי ביטחון:

- להנחות את המשרד לביטחון לאומי להגדיל את מימון שכר פקחי השיטור המקומיים במערך האכיפה המקומי בעיר אשקלון, מהיקף של 25% ל-60% בכל אחת מהשנים 2025-2029. לצורך כך יקצה המשרד לביטחון לאומי מתקציבו סך של 1.092 מלש"ח בכל אחת מהשנים 2025-2029, סה"כ 5.46 מלש"ח
- בתאום עם הרשות המקומית אשקלון ובהסכמתה, ובהתאם להחלטת הממשלה 696 מיום 21.8.2013, להנחות את המשרד לביטחון לאומי להגדיל את תקינת פקחי השיטור המקומיים, בעד 7 תקנים. לצורך כך יוקצה מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן תקציב בהיקף 546 אש"ח בכל אחת מהשנים 2025-2029, סה"כ 2.73 מלש"ח.
- להנחות את המשרד לביטחון לאומי לפעול ליישום מודל "עיר בטוחה" בהתאם לתוכנית שתגובש במשרד לביטחון לאומי, בשיתוף עם העירייה, לצורך כך יקצה המשרד לביטחון לאומי מתקציב משטרת ישראל סך של 5 מלש"ח בשנת 2025.

ב. משטרת ישראל:

- להנחות את המשרד לביטחון לאומי, לתקצב את הפריסה והתפעול בשנים 2025-2029 של אמצעים טכנולוגיים במרחב הציבורי ובצירי התנועה בהתאם לשיקולים מבצעיים של משטרת ישראל לטובת הרחבת תחושת הביטחון בעיר אשקלון. אחריות המשרד בשנים האמורות, תכלול תקצוב אחזקה של המערך הטכנולוגי, תקצוב תפעול ותקצוב חיבורו למערכות משטרת ישראל. לצורך כך יקצה המשרד לביטחון לאומי, מתקציב משטרת ישראל, 1.7 מלש"ח כאשר 1.5 מלש"ח בשנת 2025, 50 אש"ח בשנת 2026, 50 אש"ח בשנת 2027, 50 אש"ח בשנת 2028 ו-50 אש"ח בשנת 2029.
- להנחות את המשרד לביטחון לאומי, באמצעות משטרת ישראל, לבנות תחנת משטרה בעיר אשקלון כחלופה לתחנה הקיימת, וזאת על-מנת לתת מענה לאתגרים הביטחוניים ולגידול הדמוגרפי בעיר. לצורך כך יקצה המשרד לביטחון לאומי, מתקציב משטרת ישראל, סך של 1 מלש"ח בשנת 2025 וכן יקצה 60 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2029.

ג. הרשות הלאומית לביטחון קהילתי:

להנחות את המשרד לביטחון לאומי לפעול באמצעות הרשות הלאומית לביטחון קהילתי (להלן לסעיף זה – הרשות) להרחבת תוכניות הרשות למניעת אלימות והתנהגות אנטי חברתית וכן למאבק בשימוש בסמים ואלכוהול בעיר אשקלון ובכלל זה הרחבת המערכים הטכנולוגיים להגברת הביטחון ותחושת הביטחון האישי במרחב הציבורי, והכל בכפוף לסמכויות הרשות המקומית על פי דין לעשות שימוש באמצעים האמורים, ובהתאם לתוכנית שתגובש במשרד בנושא זה, בשיתוף עם נציגי הרשות המקומית. לצורך כך יוקצה סך של 13.15 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2029 לרשות המקומית מהמקורות הבאים: המשרד לביטחון לאומי יקצה מתקציב הרשות סך של 3.65 מלש"ח וסך של 9.5 מלש"ח יוקצה מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן שניהם בפריסה שווה בין השנים 2025-2029.

4. מיגון

א. לצורך השתתפות בייצור ובפיזור מיגוניות ברחבי העיר, מיגון מוסדות חינוך ומיגון מבנים ציבוריים יקצה משרד הביטחון מתקציב הוצאות חירום האזרחיות סכום של עד 35 מלש"ח בשנים 2025-2027 בהתאם לחלוקה הבאה: סכום של עד 15 מלש"ח בשנת 2025, סכום של עד 15 מלש"ח בשנת 2026, סכום של עד 5 מלש"ח בשנת 2027.

ב. התקציב המפורט בסעיף 4 (א) יוקצה לטובת השימושים הבאים: עד 5 מלש"ח עבור מיגוניות, עד 25 מלש"ח עבור מיגון מוסדות חינוך בהתאם לתקנות ההתגוננות האזרחית (מפרטים לבניית מקלטים), תש"ן 1990, והנחיות פיקוד העורף, עד 5 מלש"ח להוספת מרחבים מוגנים למוסדות ציבור.

5. תגבור פעילות מרכז החוסן

להנחות את משרד הבריאות לתגבר את פעילות מרכז החוסן בעיר אשקלון, בדגש על תוספת כח אדם, והכשרות מקצועיות לצוותי החוסן וזאת לאור הגידול בפעילות והרצון לתת מענה פסיכוסוציאלי לתושבי אשקלון. לשם כך יוקצה למשרד הבריאות סך של 8 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2029 מתוך הסכומים האמורים בסעיף 26 (א) להלן.

6. חירום והערכות לחירום

להנחות את משרד הפנים להקצות תקציב לצורך הקמת מרכז הפעלה רשותי קבוע ומחסן חירום אזרחי מוניציפאלי. לצורך יישום סעיף זה יוקצו 18 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2026 מהמקורות הבאים: 15 מלש"ח יוקצו מתקציב משרד הפנים ו- 3 מלש"ח מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן. שניהם בפריסה שווה בין השנים 2026-2025.

7. חיזוק הרשות

א. לטובת חיזוק התשתית הארגונית של הרשות, להנחות את משרד הפנים לגבש תוך 30 יום תכניות לפיתוח, תכנון אסטרטגי, בין השאר באמצעות טרנספורמציה דיגיטלית והתייעלות ארגונית בעיר, בשיתוף העירייה, שתוכלנה לכלול חיזוק ההון האנושי, תוכניות לקליטה והפרשת עובדים לפנסיה, סדנאות הכשרות, התמקצעות בניהול המשאבים, גיבוש אסטרטגיה ותכנית עבודה שנתית ורב-שנתית, תוכנית להטמעת תשתיות דאטה וקידום שירותים דיגיטליים ורכיבים נוספים הנגזרים תחת פעילויות אלו. לצורך כך יקצה משרד הפנים מתקציבו 5 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2029.

ב. משרד הפנים יעביר לרשות מענק מיוחד למימון ההוצאות השוטפות שנועד לחזק את הרשות ולתת כלים להתמודדות עם השלכות אירועי ה-7 באוקטובר בסך של 8 מלש"ח בשנת 2026. לצורך כך יקצה משרד הפנים מתקציבו 5 מלש"ח בשנת 2026 וכן יוקצה 3 מלש"ח בשנת 2026 מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן.

חיזוק וצמיחה כלכלית

8. פיתוח כלכלי (פנים)

לצורך קידום תשתיות מחוללי צמיחה בעיריית אשקלון ובמטרה לתמוך בגידול האוכלוסייה המשמעותי הקיים בעיר, משרד הפנים יקצה לעיריית אשקלון סך של 96 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2026 לשם מימון פרויקטים כלכליים מניבים, בכפוף לסמכויות העירייה על פי דין, אשר יגדילו את הכנסות העירייה או יקטינו את הוצאותיה, לרבות מימון תהליכי תכנון של פרויקטים כאמור. לצורך אישור סל הפרויקטים כאמור, יוקם צוות בו יהיו חברים: מנכ"ל משרד הפנים או מי מטעמו ומנכ"ל משרד האוצר או מי מטעמו, לאחר תיאום עם החשב הכללי ואגף התקציבים, אשר יפעל בשיתוף העירייה. הצוות יקבע את הכללים להקצאת התקציב, לבחירת הפרויקטים ויהיה אמון על בחירתם וליווי יישומם. אישור הקצאת התקציב לכל פרויקט ייעשה תוך התייחסות למנגנוני תכנון, ביצוע ובקרה, לרבות דרכי הגשת הפרויקטים על ידי העירייה. לטובת יישום סעיף זה, יוקצה למשרד הפנים סכום של 96 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2026 מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן.

9. משרד התחבורה והבטיחות בדרכים:

א. להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לפעול לתעדוף פרויקטי פיתוח תשתיות תחבורה עירוניים בעיר אשקלון במסגרת הקצאת סל פיתוח תחבורתי לבטיחות והפחתת גודש בשנים 2026-2027, ככל שיהיה סל כאמור, בסכום כולל שלא יעלה על 6% מהתקציב שיוקצה בפועל לנושא זה מתקציב משרד התחבורה והבטיחות בדרכים. הפרויקטים יתוקצבו על פי הסדר השתתפות הרשויות המקומיות (מצי"נג) ובהתאם לתיעדוף ולכללי משרד התחבורה ונהליו.

ב. משרד התחבורה והבטיחות בדרכים יקדם תכנון סטטוטורי עבור תחנת רכבת דרומית באשקלון (צמוד לשכונת אשקלון דרום-מזרח) באמצעות רכבת ישראל. לצורך זה יקצה משרד התחבורה והבטיחות בדרכים מתקציבו סכום של 4 מלש"ח בשנת 2026.

- ג. משרד התחבורה יבחן קידום תכנון מפורט וביצוע של הרחבת כביש 4 במקטע עד הלום-ברכיה במסגרת חומש הדרכים הבא וזאת בכפוף להתאמתו לתכנית האסטרטגית לדרכים ולבחינת כדאיות כלכלית בהתאם לנוהל פר"ת.
- ד. קידום קו מתע"ן אשקלון-אשדוד - להנחות את משרד התחבורה להגיש למוסדות התכנון תוכנית סטטוטורית לקו מתע"ן אשקלון-אשדוד בתוך שנתיים מיום אישור החלטת הממשלה.
- ה. להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לגבש ולהפעיל בשנים 2025-2027 תוכנית לשיפור מערכי התחבורה הציבורית ברשות, בדגש על שירות עירוני ובהתאם להתפתחות אורבנית ואיכלוס מתחמי דיור ותעסוקה חדשים בהיקף של עד 2 מלש"ח שיקצה משרד התחבורה והבטיחות בדרכים מתקציבו בפריסה שווה בין השנים 2025-2027, ובהתאם לנהלים והכללים של משרד התחבורה והרשות לתח"צ, ובכפוף להסדרת תשתיות ע"י הרשות לרבות תכנון וביצוע של תחנות חדשות ותחנות קצה.

10. משרד הכלכלה והתעשייה

- א. הקמת מבנים להשכרה לפעילות עתירת ידע: להנחות את הרשות להשקעות לגבש תוכנית לסיוע בהקמה, בהרחבה או בשיפוץ של מבנים להשכרה להיי-טק ולשירותים בתחום ההיי-טק באשקלון. לצורך מימוש תוכנית הסיוע יוקצה סך של 5 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2027, מהמקורות הבאים: 3 מלש"ח מתקציב משרד הכלכלה והתעשייה ו 2 מלש"ח מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן שניהם בפריסה שווה בין השנים 2026-2027.
- ב. קידום ופיתוח תשתיות "קלאסטרים": על מנת לעודד את הצמיחה הכלכלית בעיר אשקלון ולחזק את החוסן הכלכלי של העיר ועסקיה, להנחות את הרשות להשקעות במשרד הכלכלה והתעשייה להקצות תקציב ייעודי במסגרת הוראת מנכ"ל 4.78 "תכנית סיוע לתשתיות בתחומי קלאסטרים" עבור בקשות שיוגשו להקמת תשתיות בעיר אשקלון. לצורך כך יוקצה סך של 6 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2029 מתקציב משרד הכלכלה והתעשייה. סכומים מתקציב תשתיות הקלאסטרים שלא ינוצלו בהחלטה זו בכל שנה, יוחזרו לשימוש תשתיות קלאסטרים בכל הארץ.

ג. חיזוק הון אנושי ומשיכת עובדים

1. הקמת מיזמים בתחומי התעשייה עתירת הידע: על מנת לתמרץ מעסיקים להעסיק עובדים חדשים בתחום התעשייה עתירת הידע, להנחות את הרשות להשקעות להקצות בפריסה שווה בין השנים 2026-2029, במסגרת הוראת מנכ"ל 4.18, סכום של 2 מלש"ח מתקציב משרד הכלכלה והתעשייה. בהעדר ניצול תקציבי, יוקצה התקציב ליתר הבקשות שיתקבלו באותה שנה במסלול זה או במסלולים אחרים שמפעילה הרשות להשקעות.
2. הכשרות בשיתוף מעסיקים: על מנת לעודד הכשרות והשמות בתעסוקה איכותית בפריון גבוה, להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה לפרסם מקצה ייעודי במסגרת הוראת מנכ"ל 1.8 למעסיקים שהאתר שבו פועל עסקם הוא בעיר אשקלון ולקדם מיזמים משותפים להכשרות שבהם המוכשרים יועסקו בעיר אשקלון. לצורך כך יקצה משרד הכלכלה והתעשייה מתקציבו סך של 6 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2029. בהעדר ניצול תקציבי עד סוף חודש

אוקטובר בכל שנה, יוקצה התקציב שנותר ליתר הבקשות שיתקבלו באותה שנה במסלולים אלה.

ד. סיוע לעסקים

1. קידום עסקים בשיתוף הרשות המקומית: להנחות את הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה לסייע בפיתוח ובביצוע תכניות לקידום עסקים קטנים ובינוניים בעיר אשקלון במסגרת תכנית "עושים עסק". לצורך כך יוקצה סך של 8.2 מלש"ח מהמקורות הבאים: סך של 3.7 מלש"ח על ידי משרד הכלכלה והתעשייה מתקציבו, וסך של 4.5 מלש"ח מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן שניהם בפריסה שווה בין השנים 2025-2029.
2. עידוד, קידום ופיתוח עסקים קטנים ובינוניים: להנחות את הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה לפעול לעידוד, לקידום ולפיתוח עסקים קטנים ובינוניים הפועלים בעיר אשקלון. לצורך כך יקצה משרד הכלכלה והתעשייה מתקציבו סך של 5.3 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2028.

ה. הטמעת טכנולוגיות מתקדמות והעלאת פריון

1. סיוע למפעלים דרך המרכז לתעשייה מתקדמת: על מנת לשפר את כושר התחרות של המגזר היצרני ולסייע לחברות יצרניות בהטמעת שיטות ייצור מתקדמות והתייעלות במשאבים, להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה להקצות במסגרת פעילות המרכז לתעשייה מתקדמת תקציב ייעודי עבור בקשות של חברות יצרניות בעיר אשקלון. לצורך כך יוקצה סך של 1 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2029, מתקציב משרד הכלכלה והתעשייה.
2. מסלול מענקים לעידוד פריון וייצור מתקדם: על מנת להעלות את רמת החדשנות והפריון במפעלי תעשייה בעיר אשקלון, להנחות את הרשות להשקעות לתעדף בקשות במסגרת הוראת מנכ"ל 4.68. לצורך כך יקצה משרד הכלכלה והתעשייה מתקציבו סך של 3 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2029. בהיעדר ניצול תקציבי, יוקצה חלק מהתקציב של משרד הכלכלה והתעשייה ליתר הבקשות שיתקבלו באותה שנה במסלול זה או במסלולים אחרים שמפעילה הרשות להשקעות. המסלול יופעל כל עוד יש החלטת ממשלה בתוקף להפעלת המסלול לכלל הארץ.

11. תיירות

- א. להנחות את משרד התיירות לקדם פרויקטים לפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות בעיר אשקלון. הפרויקטים שיוגשו ייבחנו על ידי צוות תקציב ופיתוח במשרד התיירות בהתאם ובכפוף לנהלי המשרד לפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות. לצורך יישום סעיף זה יוקצו עד 30 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2028 מהמקורות הבאים: משרד התיירות יקצה מתקציבו 24 מלש"ח ו-6 מלש"ח יוקצו למשרד התיירות מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן, שניהם בפריסה שווה בין השנים 2026-2028. ניתן יהיה להקצות חלק מהתקציב לביצוע עבודות ביסוס מצוקים והגנה יבשתית וזאת במקומות שבהם העבודות נדרשות כתנאי לקידום הפיתוח התיירותי של האזור או מהוות רכיב משלים לו, בהתאם לשיקול דעת מקצועי של משרד התיירות. ככל שהתקציב המוקצה בסעיף זה מתקציב משרד התיירות לא ינוצל בין השנים 2026-2028, הוא יוקצה לטובת פיתוח תשתיות תיירות ציבוריות ברשויות בכלל יישובי הארץ, בהתאם ובכפוף לנוהל לפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות התקף באותה עת.

- ב. להנחות את משרד התיירות להקצות מתקציבו 5 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2027 לטובת מתן מענקים לפי החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט – 1959 במסלול היתר בנייה בשיעור 20% ובתוספת מענק מנהלי בשיעור 13%, כך ששיעור המענק הכולל יעמוד על 33%, והכל בהתאם ובכפוף לנהלי המשרד לעניין זה.
- ג. להנחות את משרד התיירות לפעול לקידום התיירות בעיר אשקלון באמצעות השתתפות בפעולות לשיווק אירועים תיירותיים ו/או לעידוד תיירות לעיר, והכל בהתאם ובכפוף לקיומם של נהלים מתאימים. לשם כך יוקצו עד 5.3 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2028 מהמקורות הבאים: 5 מלש"ח מהמקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן, וסך של עד 300 אלש"ח יוקצה על ידי משרד התיירות מתקציבו שניהם בפריסה שווה בין השנים האמורות. ככל שהתקציב המוקצה מתקציב משרד התיירות בסעיף זה לא ינוצל במי מהשנים 2025-2028, הוא יוקצה לטובת עידוד תיירות בכלל יישובי הארץ, בהתאם ובכפוף לנהלים התקפים באותה עת.
- ד. ייעוץ וליווי - משרד התיירות יקצה מתקציבו בכל אחת מהשנים בשנים 2025-2029 עבור הרשות המקומית במסגרת נוהל ייעוץ ליזום עסקים תיירותיים באמצעות סיוע במסגרת "חממות תיירות" - עד 300 שעות ייעוץ וליווי לרשות המקומית במימון מלא של המשרד בנושאים תיירותיים, ובכלל זה לצורך הכנה וליווי של תוכנית תיירותית ברשות המקומית וייעוץ בתחום התכנון הסטטוטורי ופיתוח תשתיות תיירותיות ציבוריות, זאת בנוסף לשעות שהוקצו לרשות עד כה. כמו כן, יקצה בפריסה שווה בין השנים 2025-2029 עד 200 אלש"ח לטובת ייעוץ ליזמים ועסקים בעיר, זאת בהתאם ובכפוף לנהלי המשרד.

12. חוסן אנרגטי

לצורך הגברת העצמאות והחוסן באנרגיה של אשקלון כך שתגדל אמינות אספקת החשמל גם בעת חירום, וזאת תוך מתן מנוף לפיתוח כלכלי ותשתיתי לרשות ולתושבים, להנחות את משרד האנרגיה והתשתיות להקצות לאשקלון סך של 24 מלש"ח בשנים 2025-2029. לצורך כך, יקצה משרד האנרגיה והתשתיות מתקציבו 5 מלש"ח בשנת 2025, ויוקצה למשרד האנרגיה והתשתיות 19 מלש"ח מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) בפריסה שווה בין השנים 2026-2029. התקציב ישמש את הרשות למיזמים של אנרגיה מקיימת בנכסי הרשות בתחומים הבאים: התייעלות באנרגיה, ניהול אנרגיה, אגירה במתח נמוך לשנים 2025-2026 בלבד בשיעור תמיכה שלא יעלה על 30% מעלות הפרויקט, תשתיות טעינה (AC) לרכב חשמלי במרחב הציבורי, החלפת צי רכב רשותי תפעולי ברכב חשמלי בדגש על משאיות אשפה, הכל בכפוף לסמכויות העירייה על פי דין. התקציב יועבר לעיריית אשקלון בכפוף לאישור המשרד לתכנית ביצוע של העירייה ובהתאם להנחיות וקריטריונים מקצועיים שייקבעו על ידי משרד האנרגיה והתשתיות.

13. הגנת הסביבה

א. הממשלה מנחה את המשרד להגנת הסביבה לפנות להנהלת הקרן לשמירת הניקיון בבקשה כי תבחן, בכפוף לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד – 1984 והתקנות מכוחו, להקצות תקציבים לביצוע הסעיפים הבאים, ובכפוף לתנאים שתקבע הנהלת הקרן:

1. מתקן מיון לפסולת עירונית באשקלון – בסעיף 19(ג) בהחלטת ממשלה מס' 658 מיום 22.12.2020 בנושא "תוכנית לחיזוק העיר אשקלון ותיקון החלטות ממשלה", כפי שתוקנה בהחלטת ממשלה מס' 852 מיום 30.7.2023, במקום " 35 מלש"ח" יבוא "55 מלש"ח" ובמקום "ולא יותר מ - 40%" יבוא "ולא יותר מ - 60%".
2. בדיקת היתכנות למתקן טיפול בפסולת עירונית – להקצות לעיריית אשקלון עד 0.5 מלש"ח לטובת סקר היתכנות להקמת מתקן לטיפול בפסולת עירונית ובכלל זה בחינת ההיתכנות להקמת המתקן בשיתוף פעולה עם חברות תשתית ממשלתיות בעיר ככל הנדרש.
3. מיון וטיפול בפסולת במתקן מרוחק - ככל והרשות תחתום על הסכם ארוך טווח למיון הפסולת של הרשות ולהשבת האנרגיה משאריות המיון במתקן מחוץ לתחומה, במקום קבלת הסיוע להקמת מתקנים בתחומה לפי סעיף 1, תבחן הקרן לשמירת הניקיון הקצאת תקציב לטובת סיוע לעיריית אשקלון בעלויות המעבר מהטמנה ישירה למיון והשבה, בסכום שלא יעלה על הסכום הנקוב בסעיף 1, ועל בסיס הסכומים והתנאים המקובלים לרשויות אחרות המקבלות שירות דומה.
4. חינוך סביבתי - להקצות לעיריית אשקלון, סכום של עד 3.3 מלש"ח, עבור ביצוע פעולות חינוך סביבתיות בעיר אשקלון, בהתאם לתכנית שתאושר על ידי המשרד להגנת הסביבה.
5. מרכז מיחדוש - להקצות לעיריית אשקלון, סכום של עד 4 מלש"ח, עבור הקמת מרכז מיחדוש בהתאם לעקרונות קול קורא 17418 (2024) לאזור חבל תקומה (עוטף עזה) להקמת מרכזי מחדוש ובתנאים שיקבע המשרד להגנת הסביבה למעט לעניין סכום התמיכה.
6. שליטה ובקרה על מפגעי פסולת – בהמשך להחלטת ממשלה מס' 852 מיום 30.07.2023, להקצות 2 מלש"ח לאיגוד ערים לאיכות הסביבה נפת אשקלון, עבור המשך השתתפות במימון פעולות פיקוח, ניטור, שליטה ובקרה של מפגעי פסולת ומניעתם בתחומי העיר אשקלון במהלך השנים 2027-2029. ובכפוף להארכת הוראת השעה בחוק שמירת ניקיון לעניין השנים 2028-2029.
7. טיפול סביבתי - לעודד את הטיפול הסביבתי בשכונות טעונות טיפוח סביבתי בעיר אשקלון. לשם כך יוקצו 8 מלש"ח בפרסיה שווה בין השנים 2026-2027, מהמקורות הבאים: 4 מלש"ח מתקציב הקרן לשמירת הניקיון ו 4 מלש"ח שיוקצו מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן. ההקצאה תיעשה בהתאם לעקרונות קול קורא 6397 (2016) לסיוע בנושא טיפוח סביבתי בשכונות טעונות טיפוח, שפרסם המשרד להגנת הסביבה, למעט לעניין שיעור התמיכה שיעמוד על 90%.
8. יעור עירוני - להקצות 2 מלש"ח בשנת 2026 לעיריית אשקלון, עבור יישום תוכנית הצללה עירונית בעיר אשקלון, בהתאם לעקרונות קול קורא 15021 (2022) בנושא ביצוע פיילוט לפעולות הצללה אופרטיביות. למעט לעניין שיעור התמיכה שיעמוד על 90%.
- ב. תכנית לצמצום זיהום אוויר מתחבורה – להנחות את המשרד להגנת הסביבה להקצות מתקציבו 4 מלש"ח בשנת 2026 לעיריית אשקלון, עבור יישום תוכנית לצמצום זיהום אוויר מתחבורה בעיר אשקלון, בתנאים שיקבע המשרד להגנת הסביבה.

- ג. מניעת סיכונים סביבתיים - להנחות את המשרד להגנת הסביבה להקצות מתקציבו 1 מלש"ח בשנת 2027 לאיגוד ערים לאיכות הסביבה נפת אשקלון, עבור קיום מערך לטיפול בסיכונים סביבתיים וטיפול באירועים סביבתיים בתחומי העיר אשקלון, בשנים 2027-2029, בתנאים שיקבע המשרד.
- ד. שיפור מערך ניטור האוויר - להנחות את המשרד להגנת הסביבה להקצות מתקציבו 2 מלש"ח בשנת 2026 לאיגוד ערים לאיכות הסביבה נפת אשקלון, עבור הקמת תחנת ניטור אוויר שתנטר את האוויר באזור התעשייה הדרומי של העיר אשקלון ועבור שידרוג והוספת מכשירי מדידה בתחנות ניטור האוויר שמנטרות כיום את האוויר בעיר אשקלון, הכל בתנאים שיקבע המשרד להגנת הסביבה.
- ה. שירותי ייעוץ סביבתי - יוקצו 1 מלש"ח לעיריית אשקלון, עבור רכישת שירותי יעוץ חיצוני לעירייה, לטובת יישום סעיפים בנושאי איכות הסביבה שנקבעו בהחלטות ממשלה, בפריסה שווה בין השנים 2026 – 2029, בתנאים שיקבע המשרד להגנת הסביבה ובשיעור תמיכה שיעמוד של 90%. הסכומים יוקצו מהמקורות הבאים 0.5 מלש"ח יקצה המשרד להגנת הסביבה מתקציבו בשנת 2026 ו 0.5 מלש"ח מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן בשנת 2026.

14. הקרן לשטחים פתוחים:

להנחות את יו"ר הנהלת הקרן לשמירה על השטחים הפתוחים להביא בפני הנהלת הקרן החלטה להקצות עד 17.4 מלש"ח בשנה, בכל אחת מהשנים 2025-2029, לטובת שיקום, פיתוח והנגשה של השטחים הפתוחים, בכפוף לכך שיוגשו בקשות מתאימות, הכול בהתאם לכללים ולהחלטות הנהלת הקרן.

15. בינוי

- א. להורות למשרד הבינוי והשיכון לתקצב תכנון והקמה של מוסדות ציבור במרקם הוותיק ובשכונות חדשות בשטח הרשות. לצורך כך יוקצה למשרד הבינוי והשיכון סך של 350 מיליון ש"ח בשנת 2025 מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן.
- ב. להורות למשרד הבינוי והשיכון לתקצב את עיריית אשקלון לטובת קידום השלמתם של מבני ציבור בעיר. לצורך כך יוקצה למשרד הבינוי והשיכון סך של 166.75 מלש"ח בשנת 2025 מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן, וזאת מעבר לתקציב שמקצה המשרד מתוך התקבולים הנגבים במסגרת עלויות הפיתוח בשיווקי מקרקעין בתחום הרשות.
- ג. להורות למשרד הבינוי והשיכון לבצע עבודות פיתוח במרקם הוותיק בשטח הרשות. לצורך כך יוקצה למשרד הבינוי והשיכון סך של 50 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2028 מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן.
- ד. להורות למשרד הבינוי והשיכון לקדם הקמת מוסדות ציבור רב תכליתיים בעיר, כפי שיסוכם בין אגף התקציבים במשרד האוצר לבין משרד הבינוי והשיכון לצורך כך יוקצה למשרד הבינוי והשיכון סך של 55 מלש"ח בפריסה שווה בין שנים 2025-2026 מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן.
- ה. תב"עות משביחות -משרד השיכון יקצה מתקציבו סכום של עד 11 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2029, למימון תבע"ות לאזורי מגורים, תעשייה ותעסוקה לטובת הגדלת מלאי היח"ד ולקידום עירוב שימושים.

- ו. ההקצאה התקציבית לעיריית אשקלון האמורה בסעיפים א-ה לעיל תעשה על פי קריטריונים שייקבעו על ידי משרד הבינוי והשיכון.
- ז. תגבור מחלקות ההנדסה ברשות המקומית: להנחות את מנהל התכנון לתגבר את מחלקות ההנדסה ברשות המקומית לטובת האצת התכנון בעיר באמצעות הקצאת כוח אדם מקצועי ומיומן בתחום התכנון וקידום פרויקטים. לשם כך יוקצה למינהל התכנון סך של 5 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2029 מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן.

16. בינוי מרכז חוסן

בהמשך לסעיף 4 להחלטת ממשלה 1278 מיום 14.3.2022, להורות למשרד הבינוי והשיכון להקצות סך של 15.5 מיליון ש"ח בשנת 2026 לעיריית אשקלון עבור השלמת תקציב להקמת מרכז חוסן ממוגן בעיר. לצורך יישום סעיף זה יוקצה למשרד הבינוי והשיכון סך של 15.5 מיליון ש"ח בשנת 2026 מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן.

17. תשתיות ביוב

על מנת לאפשר תכנון ובניה של יחידות דיור חדשות באזור אשקלון, הנמצא בתחום אחריותו של תאגיד המים והביוב, מי אשקלון תאגיד המים והביוב האזורי בע"מ (להלן: "מי אשקלון"), ובמטרה להרחיב את היצע הדיור:

א. לרשום את הודעת מי אשקלון כי בכוונתו:

- להרחיב את מתקן הטיפול בשפכים אשקלון (להלן: "מט"ש אשקלון") באמצעות הסכם עם גוף אחד או יותר אשר הינו בעל יכולות ביצוע ומימון התואמות לפרויקט, אשר יבצע את תהליך השדרוג של מט"ש אשקלון ואת תפעולו במסגרת ההסכם ועל בסיס הכרה תעריפית לפי הכללים של מועצת רשות המים.
- ככל וינתן רישיון חברת ביוב שתשתיות ההולכה והטיפול של מי אשקלון נמצאים בתחומו לגוף שאינו מי אשקלון (להלן: "חברת הביוב"), מי אשקלון יבקש לקבל שירותי הולכה וטיפול מחברת הביוב, ויעביר את זכויותיו בתשתיות ההולכה והטיפול שברשותו, לחברת הביוב, בהתאם לכללי תאגידי מים וביוב (חברות ביוב), תשע"ז2017 מי אשקלון לא יבקש תמורה או החזר מחברת הביוב, בגין שווי החלק היחסי בתשתיות ההולכה והטיפול, שהתקבלו בעקבות התמיכה שיקבל כאמור בסעיף ב' להלן. ההסכם להקמה ולתפעול התשתיות לפי פסקה (1) יכלול הוראות שיאפשרו העברת התשתית והסבת ההסכם לחברת הביוב.

ב. בכפוף לעמידה בסעיף א, ובמטרה להכין את התשתיות להעברתן לגוף כאמור, להטיל על רשות המים בתיאום עם אגף התקציבים, לתמוך במי אשקלון בפעולות נדרשות לצורך שדרוג רמת הטיפול או תכנון הרחבת המט"ש אשקלון, בהתאם לנהלי רשות המים. לצורך כך רשות המים תקצה מתקציבה עד 15 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2027.

העצמת חברתית – קהילתית וקידום איכות חיים

18. חינוך

א. טיפול רגשי

1. להנחות את משרד החינוך לתקצב שעות טיפול פסיכולוגי ושעות ייעוץ חינוכי-רגשי למתן מענים רגשיים טיפוליים ופסיכולוגיים לתלמידים וכן תמיכה להורים ולצוותי הוראה בעיר אשקלון למטרת חיזוק חוסן התלמידים וצוותי החינוך וכן עבור הדרכה ותמיכה במערך המטפל- יועצים חינוכיים ומטפלים בשירות פסיכולוגי חינוכי בשדה החינוך בעיר לשנות הלימודים התשפ"ו-התשפ"ט. לצורך כך יקצו 12 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2029, עבור שנות הלימודים תשפ"ו-תשפ"ט מהמקורות הבאים: 6 מלש"ח מתקציב משרד החינוך ו- 6 מלש"ח מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן שניהם בפריסה שווה בין השנים 2029-2025. התקצוב ייעשה בכפוף לאישור תוכניות העבודה על ידי משרד החינוך.

2. להנחות את משרד החינוך להקצות תקציב לקידום פעילות תומכת או טיפולית לחיזוק החוסן, ברמה הפרטנית ו/או הקבוצתית, עבור תלמידים, צוותי מוסדות החינוך וההורים, בכלל זה תמיכה בילדים ונוער בסיכון לשנות הלימודים תשפ"ו-התשפ"ט לצורך כך יקצו 14 מלש"ח מהמקורות הבאים: 7 מלש"ח מתקציב משרד החינוך ו- 7 מלש"ח מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן שניהם בפריסה שווה בין השנים 2029-2025. יובהר כי התקציב בסעיף זה אינו בא להחליף את התקציב הניתן במסגרת תוכנית גמישות פדגוגית ניהולית שמקצה משרד החינוך לעיר או למוסדות החינוך בעיר. כל התכניות יאושרו על ידי משרד החינוך.

ב. פעילות במוסדות חינוך

להנחות את משרד החינוך לתגבר פעילויות פדגוגיות חינוכיות בית ספריות לרבות פעולות למטרת קידום הישגים ומצויינות בעיר אשקלון, חיזוק כלל תחומי הדעת, חיזוק מקצועות ותחומי ה-STEM והגברת לימודי מקצועות הטק ומגמות עילית בחינוך הטכנולוגי ברשות. תקצוב הפעילויות בפועל יהיה בכפוף לבקרה של משרד החינוך על תכניות פעילות בית ספרית שיובאו לאישורו. לצורך יישום סעיף זה יקצו 32 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2029-2025, עבור שנות הלימודים תשפ"ו-תשפ"ט מהמקורות הבאים – 16 מלש"ח מתקציב משרד החינוך ו- 16 מלש"ח מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן שניהם בפריסה שווה בין השנים 2029-2025..

ג. בינוי מעונות:

משרד החינוך יעניק עדיפות לבינוי מעונות יום בעיר אשקלון בין השנים 2026 - 2029, בהתאם לנוהלי מינהל הפיתוח ותבחינו, לסיוע בבינוי מעונות יום.

ד. פעילות חינוך בלתי פורמלי

1. להנחות את משרד החינוך לתקצב פעילויות חינוך בלתי פורמליות ובתוך כך גם יוזמות חינוכיות קהילתיות ורשותיות להעצמה חברתית-רגשית עבור שנות הלימודים תשפ"ו-התשפ"ט. בכלל זה, סיוע בחיזוק והקמת קהילות- חיזוק מנהיגות הנוער ומעורבותו במרכזי הקהילות הקיימים בכל שכונות העיר, הן כסיוע ומתן מענה לתושבים בעתות חירום והן כחיזוק החוסן בהיותם מעורבים, שותפים ובעלי משמעות. בנוסף, יתוקצבו פעילויות לילדי ותושבי העיר במרכזים ומתקנים הפזורים ברחבי העיר ומשמשים לפעילות קהילתית, חברתית ולימודית. לצורך

מימון של פעילויות אלו בשנים תשפ"ו-תשפ"ט יוקצו 94 מלש"ח מהמקורות הבאים: 47 מלש"ח יוקצו מתקציב משרד החינוך ו- 47 מלש"ח מהמקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן שניהם בפריסה שווה בין השנים 2025-2029.

2. להנחות את משרד החינוך לתגבר את הפעילות הבלתי פורמלית הנתמכת בשנים 2026-2029, תוך בחינת מבחני התמיכה בהם נדרש ליתן מענה ותיקונים בהתאם לצורך. לטובת סעיף זה יוקצו סך של 10 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים האמורות מתוך המקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן.
3. הקצאת התקציבים כאמור תתבצע בהתאם לתוכנית עבודה שתגובש בתוך 90 יום.

19. תפוצות

להנחות את משרד התפוצות והמאבק באנטישמיות לבצע פעולות בשיתוף עם הרשות המקומית בהיקף של עד 2 מלש"ח מתקציבו בשנת 2025 לטובת המשך התמודדות מדינת ישראל עם אנטישמיות ודה-לגיטימציה ברשתות החברתיות, באמצעות הכשרה, ליווי ופעילויות נוספות לתושבי העיר אשקלון לטובת הבאת סיפורם לעולם.

20. משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה:

- א. להנחות את משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה ומשרד החינוך, לתת תיעדוף לעיר אשקלון במסגרת תמיכה במרכזי פיזיקה אזוריים. התיעדוף יינתן באמצעות מקדם של 2.5 על מספר הילדים של העיר במסגרת אמות המידה ובכפוף לכללי מבחן התמיכה וכל דין.
- ב. להנחות את משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה לתמוך בפעילות בלתי פורמלית בתחומי המדעים והטכנולוגיה בעיר אשקלון, במסגרת מבחני התמיכה של המשרד. לצורך כך, יקצה משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה 1 מלש"ח מתקציבו בפריסה בין השנים 2025-2027.

21. משרד התרבות והספורט:

א. משרד התרבות והספורט ייתן העדפה ממקורותיו התקציביים לעיריית אשקלון במסגרת מבחני התמיכה המפורטים להלן:

1. בכל אחת מהשנים 2025-2029 במבחני התמיכה הבאים יוקצה לעיריית אשקלון סכום בסך –

א. עד 1.1 מלש"ח במבחני התמיכה בסל הספורט;

ב. עד 0.9 מלש"ח במבחני התמיכה בסל תרבות עירוני.

2. במבחני התמיכה שייקבעו לפי תכנית המתקנים הלאומית הפועלת מכח חוק הספורט התשמ"ח-1988 ייקבע מתן תעדוף לעיריית אשקלון, באמצעות הפחתה של סיווג הרשות מהדירוג החברתי-כלכלי של הלמ"ס ובאמצעות הכפלת מספר התושבים ברשות במקדם שייקבע, וזאת במסגרת תנאי הסף ואמות המידה שייקבעו במבחן ובמסגרת הכללים למימון משלים. כל זאת, לשם מיצוי סכום של

עד 25 מלש"ח בשנים 2025-2029 לאחר מיצוי סכום זה תוכל העירייה להיתמך ללא העדפה ובהתאם לכללים הרגילים.

- ב. משרד התרבות והספורט יפעל לקידום התרבות ו/או להקמת מוסדות תרבות בעיר אשקלון בשנים 2025-2029. לצורך יישום סעיף זה יוקצו 10 מלש"ח מתוך הסכומים האמורים בסעיף 26 (א) להלן, בפריסה שווה בין השנים 2025-2029.
- ג. כלל התמיכות לפי סעיף זה יינתנו בהתאם לכללי החלוקה הקבועים במבחני התמיכה, בשינויים האמורים לעיל, בכפוף לעמידה בדרישות המקצועיות של מבחני התמיכה ולכל דין.

22. עלייה וקליטה:

- א. להנחות את שר העלייה והקליטה להקצות פתרונות דיור זמניים לעולים צעירים, סטודנטים או עולים משתתפי תכנית ייעודיות לרישוי מקצועי שמפעיל המשרד, בכפוף למלאי הדירות העומד לרשות המשרד. המתגוררים יבצעו פעילות חברתית בקהילה בהיקף של לפחות 4 שעות שבועיות, לצורך תרומה לקהילה המקומית וקידום מנהיגות צעירה.
- ב. להטיל על משרד העלייה והקליטה להקצות מתקציבו סך של עד 100,000 ש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2026, להפעלת תכנית ייעודית חינוכית-קהילתית בעיר אשקלון, במסגרת הקיימת בעיר להכשרת קייסים צעירים. המשתתפים בתכנית יתנדבו בקהילות שונות בעיר אשקלון, לטובת חיבור בין קהילת העולים לקהילות שונות בעיר.
- ג. להנחות את משרד העלייה והקליטה לפעול לקיום יריד שנתי ייחודי לעידוד עולים להתיישב באשקלון. לצורך כך יקצה משרד העלייה והקליטה מתקציבו עד 100 אלף ש"ח בשנה מתוך התקציב המיועד לפעילות עידוד העלייה בחו"ל באמצעות 'אופק ישראלי' – חברה לעידוד עלייה בע"מ (חל"צ') (להלן: "אופק ישראלי", בכל אחת מהשנים 2025-2026.
- משרד העלייה והקליטה ינחה את אופק ישראלי להרחיב את פעילות עידוד העלייה לאשקלון. במסגרת פעילות זו, יופעל מערך של פרסום ושיווק, לרבות קיום כנסים וירידים בריכוזי מועמדי עלייה בחו"ל, על מנת לחשוף את האפשרויות וההזדמנויות העומדות בפניהם בעליה לאשקלון.

23. קידום אוכלוסיות

המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה יקדם תוכנית חברתית לקידום והעצמת אוכלוסיות בעיר אשקלון, הנמנות על האוכלוסיות אשר באחריות המשרד, ובכלל זה פעילות התנדבותית בקהילה, קידום מפגשים חברתיים ובניית חוסן ועצמאות כלכלית. לצורך יישום סעיף זה יוקצה 1 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2026 מהמקורות הבאים: 0.5 מלש"ח יוקצו על ידי המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה מתקציבו בשנת 2025 ו-0.5 מלש"ח מהמקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן בשנת 2026.

24. תרבות יהודית

משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות יפעיל תוכנית לטובת חיזוק תחושת השייכות, הערבות ההדדית והחוסן הקהילתי של תושבי העיר אשקלון באמצעות קידום פרויקטים בתחום התרבות היהודית. לשם כך יוקצו 10 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2025-2029 מהמקורות הבאים: משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות יקצה מתקציבו סך של 5 מלש"ח ו 5 מלש"ח נוספים יוקצו מהמקור המפורט בסעיף 26 (א) להלן שניהם בפריסה שווה בין השנים 2025-2029. עיריית אשקלון לא תחוייב לשאת בהשתתפות כספית במסגרת פעילויות אלו. הקצאת התקציב תתבצע בהתאם לתוכנית עבודה שיגבש המשרד בתוך 60 יום.

25. ליווי התוכנית וייעוץ לטובת יישומה

- א. משרד ראש הממשלה יפעל לקידום היישום של החלטה זו לרבות ביצוע מעקב ובקרה, הסרת חסמים ויצירת שיתופי פעולה - בין משרדיים ובין-מגזריים. לצורך כך, יקצה משרד ראש הממשלה מתקציבו בסך של 1 מלש"ח בפריסה שווה בין השנים 2026-2029.
- ב. משרדי הממשלה הלוקחים חלק בהחלטה זו יגישו למשרד ראש הממשלה ברבעון הראשון בכל שנה תוכנית עבודה לביצוע סעיפיהם בהחלטה. כמו כן, ידווחו המשרדים למשרד ראש הממשלה אחת לרבעון על התקדמות סעיפי ההחלטה שבאחריותם.

26. תקציב

- בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לצורך יישום כלל הצעדים בהחלטה זו ולצורך מימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף 40 לחוק האמור, יוקצה סך של 1,414 מלש"ח, בפריסה על פני השנים 2025-2029 בהתאם לחלוקה שלהלן ולטבלה התקציבית המצורפת:
- א. 913 מלש"ח מהסכומים שיועדו בחוק התקציב לשנת 2025 להחלטות ממשלה לטובת החלטות ממשלה בעניין רשויות מקומיות בשנים 2025-2029;
 - ב. כ- 501 מלש"ח מתקציבי המשרדים המצוינים בהחלטה.
 - ג. צעדים ופעולות שינקטו במסגרת התוכנית, אשר נוגעים לשכר ותנאי העסקה של עובדי מדינה או של עובדים אצל מעסיקים אחרים במגזר הציבורי, ייעשו בתיאום עם הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר ובאישורו.

2. מ ס ר ס ע י ף	משרד	2025	2026	2027	2028	2029	סה"כ
1	משרד הרווחה והביטחון החברתי	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	9
	סעיף 26א	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	6
1	משרד התרבות והספורט	1	1	1	1	1	5

3		1.5	1	0.5		משרד החקלאות		2
5.46	1.09 2	1.09 2	1.09 2	1.09 2	1.09 2	המשרד לביטחון לאומי	1א	3
2.73	0.54 6	0.54 6	0.54 6	0.54 6	0.54 6	סעיף 26א	2א	3
5					5	המשרד לביטחון לאומי	3א	3
1.7	0.05	0.05	0.05	0.05	1.5	המשרד לביטחון לאומי	1ב	3
61	15	15	15	15	1	המשרד לביטחון לאומי	2ב	3
3.65	0.73	0.73	0.73	0.73	0.73	המשרד לביטחון לאומי	ג	3
9.5	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	סעיף 26א		3
35			5	15	15	משרד הביטחון		4
8	2	2	2	2		סעיף 26א		5
15				7.5	7.5	משרד הפנים		6
3				1.5	1.5	סעיף 26א		6
5	1	1	1	1	1	משרד הפנים	א	7
5				5		משרד הפנים	ב	7
3				3		סעיף 26א	ב	7
96				48	48	סעיף 26א		8
0						משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	א	9
4				4		משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	ב	9
0						משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	ג	9
0						משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	ד	9
2			0.66 7	0.66 7	0.66 7	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	ה	9
3			1.5	1.5		משרד הכלכלה והתעשייה	א	10
2			1	1		סעיף 26א	א	10
6	1.5	1.5	1.5	1.5		משרד הכלכלה והתעשייה	ב	10
2	0.5	0.5	0.5	0.5		משרד הכלכלה והתעשייה	1ג	10
6	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	משרד הכלכלה והתעשייה	2ג	10
3.7	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	משרד הכלכלה והתעשייה	1ד	10
4.5	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	סעיף 26א	1ד	10
5.3		1.33	1.33	1.33	1.33	משרד הכלכלה והתעשייה	2ד	10
1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	משרד הכלכלה והתעשייה	1ה	10
3	0.75	0.75	0.75	0.75		משרד הכלכלה והתעשייה	2ה	10
24		8	8	8		משרד התיירות	א	11
6		2	2	2		סעיף 26א	א	11
5			1.67	1.67	1.67	משרד התיירות	ב	11
0.3		0.07 5	0.07 5	0.07 5	0.07 5	משרד התיירות	ג	11
5		1.25	1.25	1.25	1.25	סעיף 26א	ג	11
0.2	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	משרד התיירות	ד	11
5					5	משרד האנרגיה		12
19	4.75	4.75	4.75	4.75		סעיף 26א		12
20					20	המשרד להגנת הסביבה	1א	13
0.5					0.5	המשרד להגנת הסביבה	2א	13
0					0	המשרד להגנת הסביבה	3א	13
3.3					3.3	המשרד להגנת הסביבה	4א	13
4					4	המשרד להגנת הסביבה	5א	13
2	0.66 7	0.66 7	0.66 7			המשרד להגנת הסביבה	6א	13
4			2	2		המשרד להגנת הסביבה	7א	13
4			2	2		סעיף 26א	7א	13
2				2		המשרד להגנת הסביבה	8א	13
4				4		המשרד להגנת הסביבה	ב	13

1			1			המשרד להגנת הסביבה	ג	13
2				2		המשרד להגנת הסביבה	ד	13
0.5	0.12 5	0.12 5	0.12 5	0.12 5		המשרד להגנת הסביבה	ה	13
0.5	0.12 5	0.12 5	0.12 5	0.12 5		סעיף 26א	ה	13
87	17.4	17.4	17.4	17.4	17.4	רשות מקרקעי ישראל		14
350					350	סעיף 26א	א	15
166. 75					166. 75	סעיף 26א	ב	15
50		16.6 7	16.6 7	16.6 7		סעיף 26א	ג	15
55				27.5	27.5	סעיף 26א	ד	15
11	2.2	2.2	2.2	2.2	2.2	משרד הבינוי והשיכון	ה	15
5	1	1	1	1	1	סעיף 26א	ז	15
15.5				15.5		סעיף 26א		16
15			5	5	5	רשות המים	ב	17
6	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	משרד החינוך	1א	18
6	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	סעיף 26א	1א	18
7	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4	משרד החינוך	2א	18
7	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4	סעיף 26א	2א	18
16	3.2	3.2	3.2	3.2	3.2	משרד החינוך	ב	18
16	3.2	3.2	3.2	3.2	3.2	סעיף 26א	ב	18
0						משרד החינוך	ג	18
47	9.4	9.4	9.4	9.4	9.4	משרד החינוך	1ד	18
47	9.4	9.4	9.4	9.4	9.4	סעיף 26א	1ד	18
10	2.5	2.5	2.5	2.5		סעיף 26א	2ד	18
2					2	משרד התפוצות		19
0						משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה	א	20
1			0.33	0.33	0.33	משרד החדשנות המדע והטכנולוגיה	ב	20
5.5	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	משרד התרבות והספורט	1א א	21
4.5	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	משרד התרבות והספורט	1א ב	21
25	5	5	5	5	5	משרד התרבות והספורט	2א	21
10	2	2	2	2	2	סעיף 26א	ב	21
0						משרד העלייה והקליטה	א	22
0.1				0.05	0.05	משרד העלייה והקליטה	ב	22
0.2				0.1	0.1	משרד העלייה והקליטה	ג	22
0.5					0.5	המשרד לשוויון חברתי וקידום מעמד האשה		23
0.5				0.5		סעיף 26א		23
5	1	1	1	1	1	משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות		24
5	1	1	1	1	1	סעיף 26א		24
1	0.25	0.25	0.25	0.25		משרד ראש הממשלה	א	25
912. 981	33.1 21	53.0 38	56.0 38	152. 038	618. 746	סיכום סעיף 26א		
1414 .39	102. 565	133. 381	153. 048	281. 531	743. 865	Grand Total		

למעלה מן הצורך, יובהר כי אין באמור בהחלטה זו כדי לשנות או להשליך על הוראות חוק שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו, התשפ"ה-2025, בתוך

כך סמכויות מינהלת תקומה שהוגדרו בחוק והמענים השונים הניתנים על ידה וכן על ידי משרדי הממשלה השונים ליישובי חבל התקומה ולרשויותיו.

דברי הסבר

נוכח מתקפת הטרור הרצחנית של החמאס על מדינת ישראל ביום 7.10.2023, אשר כללה ירי טילים לרחבי המדינה ופשיטת גורמים עוינים ליישובים בדרום הארץ, **נפגעו באופן קשה אוכלוסיות ויישובים רבים** בכלל רחבי הארץ, אך **ביתר שאת באופן ממוקד באזורים בדרום**. התקפה זו הייתה יוצאת דופן בממדיה, בעוצמתה ובאכזריותה, ונוסף על הפגיעה הרבה בחיי אדם, **יישובים רבים חוו פגיעה נרחבת, הרסנית וחסרת תקדים, בין אם במתקפה הישירה ובין אם בעקבותיה**. הפגיעה הנרחבת בנפש וברכוש, לצד העדר תחושת הביטחון והאיום הביטחוני בחסות המתקפה, הפגיעה הכלכלית והתפקודית בשגרת החיים, הובילו להשפעה רחבת היקף על היישובים והאוכלוסיות באזורים אלה. במידה רבה, ניתן לתאר את הפגיעה הכוללת כתופעה "רב ממדית" המשפיעה באופנים ובעוצמות שונות על האוכלוסייה הנפגעת.

נוכח פגיעה כוללת ו"רב ממדית" זו, ממשלת ישראל נקטה מהלכים רבים, חלקם מיידים נוכח האיום הנשקף, דוגמת פינוי אוכלוסיות, וחלקם בהמשך בדמות מנגנוני טיפול ופיצוי על אובדן בנפש ורכוש.

בראש מהלכים אלו, עבור אזור הדרום, ניתן למנות את הקמת מנהלת "תקומה" במסגרת [החלטת מס' ממשלה 980](#) מיום 19.10.2023 בה נקבע שמטרתה "לשקם, להצמיח ולפעול לפיתוח כלכלי-חברתי של חבל התקומה (אזור עוטף עזה) ואוכלוסייתו".

בסעיפים 1 ו-2 [להחלטת ממשלה מס' 2336](#) מיום 31.10.2024 (להלן: 2336) כי תקודם הצעת חוק ממשלתית שתקבע בחוק את אזור חבל התקומה, כפי שהוגדר בהחלטת הממשלה מס' 980, כאזור מיקוד לאומי באופן שיאפשר את שיקומו בצורה מרחיבה ומיטיבה וכן את עבודת מנהלת תקומה, וזאת על בסיס חוות דעת המקצועית של מנהלת תקומה. בנוסף, בסעיף 4 לחלטה נקבע כי "...ייקבעו בהחלטת ממשלה אזורים נוספים, שנפגעו במתקפת הטרור בדרום הארץ, שיינתן להם מענה בהתאם לצורכיהם ובהתאם לרמת הפגיעה והמאפיינים הייחודיים להם....".

יצוין כי בתאריך 02.04.2025 נכנס לתוקפו חוק שיקום נרחב לחבל תקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו, התשפ"א – 2025 (להלן-החוק). בין היתר, נקבע

בסעיף 18 לחוק כי "א) [...] תקבע הממשלה בהחלטתה את אלה: (1) רשימה של יישובים ואזורים הסמוכים לחבל תקומה שנפגעו בשל אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ואמות מידה להכללתם ברשימה (2) פעולות סיוע שיבצעו משרדי הממשלה, בהתאם לתפקידיהם סמכויותיהם לפי דין, לטובת הרשויות המקומיות ביישובים או באזורים כאמור ותושביהם; (ב) פעולות הסיוע ייקבעו ויינתנו בהתאם לצורכיהם של היישובים והאזורים הסמוכים לחבל התקומה, לרמת הפגיעה בהם בשל אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ולמאפיינים הייחודיים לכל יישוב או אזור, והכול כפי שתקבע הממשלה בהחלטתה לעניין זה; (ג) הממשלה לא תימנע מקביעת יישוב או אזור ברשימת היישובים, שמתקיימות לגבי אמות המידה כאמור בסעיף קטן (א)(1), או מקביעה וביצוע של פעולות סיוע ביישוב או באזור כאמור, רק מהטעם שאותו יישוב נמצא בתחום השיפוט של רשות מקומית שהיא חלק מחבל התקומה, ובלבד שאין בפעולות הסיוע משום כפל מימון עם הטבה או משאבים שניתנו או הוקצו לפי הוראות אחרות בחוק זה".

בהחלטת ממשלה מספר 2973 מיום 22.4.2025 בדבר "מתווה שיקום ופיתוח לאזורים בדרום שנפגעו במתקפת שבעה באוקטובר 2023" (להלן: החלטה 2973) החליטה הממשלה לאמץ את המלצות עבודת המטה שבוצעה על ידי משרד ראש הממשלה בנושא "הערכת רמות פגיעה ביישובי הדרום בשל אירועי ה-7 באוקטובר 2023 וקביעת מסגרות המענה הממשלתי" (להלן: עבודת המטה).

עבודת המטה בחנה את כל יישובי מחוז דרום (לפי הגדרת למ"ס ומשרד הפנים), לפי נתונים נטרלים ורשמיים באמצעות מדד משולב, המורכב משלושה תחומים המורכבים מארבעה אינדיקטורים כל

אחד. באופן כללי, ניתן לומר כי שלושת תחומי הפגיעה, ללא מענה הולם, עשויים להביא לתוצאות קשות ליישובים ולאוכלוסייה בהם. **פגיעה במוגנות ותחושת הביטחון** עלולה להוביל לירידה באטרקטיביות של יישובים, לעזיבת אוכלוסייה ולמשוב שלילי של פירות בהשקעות (ובמעגל חוזר לעזיבה נוספת) עד לכדי החלשה והזנחה של האזור; **פגיעה חברתית – קהילתית** משמעותית עלולה לכרסם במרקם החברתי של היישוב, דרך איבוד יכולת התמיכה הקהילתית, פגיעה בלכידות החברתית, ואף לירידה בתחושת השייכות לקהילה וליישוב, המהווים תנאים הכרחיים ליצירת קהילה חזקה היכולה לייצר בסיס איתן להמשכיות היישוב ויכולתו לשמר את האוכלוסייה; **פגיעה תפקודית – כלכלית** משמעותית וממושכת עלולה לצמצם באופן ניכר את הפעילות הכלכלית והעסקית באזור באופן הפוגע ישירות באוכלוסייה וביכולתה לקיים שגרת חיים, ובכך ליצור השפעה שלילית שתוביל לנטישת אוכלוסייה ופגיעה בשירותים חיוניים. כל אלו, מייצגים בצורה מקיפה, כוללת וברת השוואה את הפגיעה הכוללת ביישובים, בהתאם למגבלות ולהיבטים שצוינו בגוף העבודה. תוצאות המדד המשולב הצביעו על כך שכ-25% מיישובי הדרום, שהם 72 יישובים, חוו פגיעה כוללת חריגה (רמות פגיעה 2-4), המצריכה מענה ממשלתי.

מתוך יישובים אלו, 47 יישובים נכללים בהגדרת "חבל תקומה" בהתאם לקבוע בחוק, ונכללים בתוך מסגרת המענה הממשלתי הניתן ע"י מנהלת תקומה.

בחינה של 25 היישובים הנוספים שחוו פגיעה כוללת חריגה, ובהם הפיזור הגיאוגרפי, היבטים דמוגרפיים, מאפייני הפגיעה, היבטים יישומיים לניהול המרחב, ועוד, מצאה כי נכון לחלקם לשתי מסגרות מענה ממשלתי: מסגרת אחת למענה ממשלתי כוללת ל-24 יישובים שחוו פגיעה כוללת חריגה המצריכה מענה ממשלתי, ושאינם משויכים לחבל תקומה, וזאת בעיקר נוכח המרחב התפקודי והרציפות הגאוגרפית של האזור (להלן: יישובי הנגב המערבי). מסגרת שניה לטובת מענה ממשלתי לעיר אשקלון נוכח גודלו של היישוב, המצריך מענה ממוקד, ומיקומה התפקודי המרחבי של העיר, שהוא נפרד ממרבית יישובי הדרום שחוו פגיעה חריגה.

לטובת יישום מסגרות המענה ובהתאם לקבוע בסעיף 4 להחלטת הממשלה 2336 ולפרק ד' לחוק, הוטל על משרד ראש הממשלה לגבש במסגרת לוחות הזמנים הקבועים בחוק הצעות החלטה למענה שיקום ופיתוח לשנים 2025 – 2029 וזאת בשים לב לעקרונות השיקום שנקבעו בהחלטת הממשלה מס' 1699 מיום 17.04.2024 ובהתאם לרמת הפגיעה ביישובים, לצורכיהם ולמאפיינים הייחודיים ותפקידם של היישובים במרחב.

ביום 07.05.2025 פורסם צו שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו (קביעת רשימת היישובים והאזורים הסמוכים לחבל התקומה), התשפ"ה-2025.

יצוין כי בהתאם לסעיף 20(ג) לחוק, הממשלה תקבל החלטה על פעולות הסיוע ליישובים ולאזורים בתוך שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זה.

כעת מוצע לאשר תוכנית ממשלתית לטובת חיזוק החוסן החברתי והכלכלי של תושבי העיר אשקלון, תוך הגברת תחושת הביטחון, החוסן האזרחי והמוגנות של התושבים, חיזוק וצמיחה כלכלית של הרשות וקידום איכות חיים של העיר אשקלון, אשר יוצרים תוכנית הוליסטית לשיקום ופיתוח העיר אשקלון בשנים 2025-2029, ואמורים להעניק מענה לפגיעות האמורות כפי שקבעה עבודת המטה.

יוער כי מענה לשיקום ופיתוח ליישובי הנגב המערבי יינתן במסגרת החלטת ממשלה ייעודית נפרדת המוגשת במקביל.

העוגנים עליהם מתבססת התוכנית הממשלתית לשיקום העיר אשקלון כוללים כלי סיוע שמטרתם להתמודד עם הפגיעות שספגה העיר אשקלון, כפי שצוינו מעלה, ובכל זה - לחזק את תחושת הביטחון, החוסן האזרחי והמוגנות וכן לשקם את התמיכה החברתית – קהילתית ואיכות החיים של תושבי העיר אשקלון.

הגברת תחושת הביטחון, החוסן האזרחי והמוגנות

כדי למנוע ירידה באטרקטיביות של העיר אשקלון ולעזיבת תושבים הנובעים מפגיעה במוגנות ותחושת הביטחון בשל אירועי ה-7 באוקטובר, מוצע להשקיע בתוכנית כוללת שתחזק ותשקם את תחושת החוסן והביטחון האישי, וכן תחזק את הרשות ואת המוכנות שלה בעתות חירום ובכלל זה:

(א) תוכנית כוללת לחיזוק הביטחון האישי: (1) הגדלת מימון השכר של פקחים במערך השיטור המקומי והגדלת התקינה של הפקחים במערך האכיפה המקומי בעיר אשקלון (2) יישום מודל "עיר בטוחה" (3) לפרוס אמצעים טכנולוגיים במרחב הציבורי ובצירי התנועה בהתאם לשיקולים מבצעיים של משטרת ישראל לטובת הרחבת תחושת הביטחון בעיר אשקלון ולחבר אותן ואת המצלמות הקיימות למשטרת ישראל. (4) לתכנן הקמת תחנת משטרה חדשה בעיר אשקלון, אשר תחליף את התחנה הקיימת, וזאת על-מנת לתת מענה לאתגרים הביטחוניים ולגידול הדמוגרפי בעיר. (5) להרחיב את תוכניות הרשות הלאומית לביטחון קהילתי למניעת אלימות והתנהגות אנטי חברתית וכן למאבק בשימוש בסמים ואלכוהול ובכלל זה הרחבת המערכים הטכנולוגיים להגברת הביטחון ותחושת הביטחון האישי במרחב הציבור

(ב) הקמת מרכז הפעלה ומחסן חירום - כאשר את הבינוי מתקצב משרד הפנים והתחזוקה השוטפת תהיה על ידי הרשות.

(ג) בהמשך לסעיף 4 להחלטת ממשלה 1278 מיום 14.3.2022, לתקצב את השלמת הקמת מרכז החוסן הממוגן בעיר וזאת לאור דרישות מיגון חדשות, שדרשו לבצע שינויים בתכנון דבר שהגדיל את שטחי הפרויקט, בד בבד עם לקחים שהופקו לאור אירועי ה-7 באוקטובר ויושמו בתכנון, בנוסף לעליה בתשומות הבניה. כל אלו הגדילו את התקציב הנדרש להשלמת הפרויקט.

(ד) פיזור מיגוניות ברחבי העיר, מיגון מוסדות חינוך ומיגון מבנים ציבוריים בהתאם לצורך שהוצף על ידי גורמי המקצוע במשרד הביטחון.

(ה) חיזוק התשתית הארגונית של הרשות בשיתוף העירייה לחיזוק ההון האנושי בהתאם לתוכנית עבודה שיבנה משרד הפנים כדרך לחזק את הרשות ביכולת שלה להעניק שירות לתושבים ולפעול לשיקום ופיתוח העיר. בנוסף, יתוגברו תקציבי השוטף של הרשות באופן חד פעמי וזאת כדי לחזק את הרשות ולתת כלים להתמודד עם העומס התקציבי המוטל עליה כתוצאה מאירועי ה-7 באוקטובר, בשים לב לצפי גידול האוכלוסייה המואץ (כפי שיפורט בהמשך).

החוסן הנפשי אזרחי, הרווחה הקהילתית וחיזוק הקהילה

כצעד משלים למאמץ להגברת תחושת הביטחון, החוסן האזרחי והמוגנות ניתן דגש גם על שיקום וחיזוק החוסן הנפשי אזרחי, הרווחה הקהילתית וחיזוק הקהילה וזאת כדי להתמודד עם החשש של כרסום במרקם החברתי של העיר אשקלון כחלק מהשלכות אירועי ה-7 באוקטובר, כפי שמיקדה עבודת המטה. איבוד התמיכה והלכידות הקהילתית חברתית וירידה בתחושת השייכות לקהילה ולעיר, פוגעים ביכולת לקיים קהילה חזקה היכולה לייצר בסיס איתן להמשכיות העיר וביכולת לשמר את האוכלוסייה.

החלטה 1699 מיום 17.4.2024, כמשוקף בנספח א' להחלטה, התבססה על התפיסה כי חוסן - resilience - הוא מצרף יכולות ומרכיבים המאפשרים להעריך עמידות בפני משברים וקשיים והיכולת להיבנות לאחר התרחשותם, להתאושש ולצמוח. חוסן הוא תולדה של זהות מגובשת ותחושת מסוגלות טובה הבאות לידי ביטוי במסגרת של קהילה מתפקדת היטב בלכידות גבוהה. זוהי למעשה תפיסת החוסן. הרעיון הוא לשאוף לפתח חוסן חברתי ועוצמה אישית ומשפחתית להתמודדות עם אתגרים מתחומי חיים מגוונים מגיל הילדות ועד גיל זקנה.

לאור כך מובאים בהצעה זו מכלול כלי סיוע שמטרתם לחזק את הקהילה בעיר אשקלון, לחזק את החלשים, לייצר עוגנים של חוסן ומענה לטיפול באזרחים:

(א) הרחבת שירותי הרווחה לילדים ונוער בסיכון במטרה לתמוך ולחזק אוכלוסייה חלשה זו שנדרשת להשקעה יתרה על מנת להתמודד עם השלכות המצב הביטחוני.

(ב) שיקום תשתיות הרווחה בעיר לרבות מבני רווחה וקידום ההון האנושי במחלקות הרווחה – וזאת כדי לתת מענה והכשרות ייעודיות לזמן חירום.

לעניין סעיפי משרד הרווחה והביטחון החברתי המוצעים בהחלטה זו יובהר כי הם יתוקצבו בהתאם למנגנון המקובל בתקציבי משרד הרווחה והביטחון החברתי – 75% מימון ממשלתי, 25% מימון מהרשות המקומית.

(ג) הקמת מרכז ווטרינרי חינוכי - המרכז ישמש, בנוסף להענקת טיפול רפואי לבע"ח, כמרחב לפעילות חברתית עבור תושבי העיר אשקלון – ולעניין זה – העצמת התושבים וחיזוק רשתות התמיכה הקהילתיות באמצעות פעילות חינוכית וערכית בקרב הציבור הרחב, תלמידי בתי הספר, חינוך מיוחד ומסגרות חינוך בלתי פורמליות – דוגמת: התנדבות תושבי העיר פעילים למען בעלי החיים, חיזוק רשתות חברתיות בין אוכלוסיות שונות בעיר הפועלות לשימור הטבע העירוני, שילוב נוער ותושבים על צרכים מיוחדים בפעילות הכלבייה וכדומה. בנוסף - בשעת חירום - יוכל המרכז לשכן בעלי חיים בבעלותם של התושבים שבתיהם נפגע ואין ביכולתם להחזיק בהם באופן זמני.

(ד) תגבור פעילות מרכז החוסן – בהתאם לעמדתו המקצועית של משרד הבריאות אשר מפעיל את מרכז החוסן באשקלון – בעקבות אירועי ה 7 באוקטובר חלה עליה במספר הפניות למרכז החוסן. התקציב הקיים להפעלת המרכז אינו מספיק על מנת לטפל בכל הפניות שהגיעו למרכז ועל כן יש לתגבר את תקציבו.

(ה) חינוך – תגבור מענים רגשיים טיפוליים ופסיכולוגיים לתלמידים וכן תמיכה להורים ולצוותי הוראה בעיר אשקלון למטרת חיזוק חוסן התלמידים וצוותי החינוך וכן עבור הדרכה ותמיכה במערך המטפל.

(ו) חינוך – קידום פעילות תומכת או טיפולית לחיזוק החוסן, ברמה הפרטנית ו/או הקבוצתית, עבור תלמידים, צוותי מוסדות החינוך וההורים.

פיתוח העיר אשקלון

כדי להתמודד עם הפגיעה הכוללת החריגה בעיר אשקלון, וכתוכנית משלימה לתוכנית השיקום, מוצעים בהחלטה זו גם מכלול מענים ממשלתיים לקידום תוכנית לפיתוח העיר אשקלון הכוללים כלי סיוע שמטרתם חיזוק וצמיחה כלכלית: חיזוק ופיתוח מנועי צמיחה והגברת האיתנות הכלכלית של העיר אשקלון, פיתוח תשתיות תומכות דיור, לרבות תשתיות תחבורה ופיתוח ושדרוג תשתיות סביבתיות. וכן כלי סיוע שמטרתם העצמה חברתית – קהילתית וקידום איכות חיים: תגבור החינוך

והעצמת צעירים, חיזוק ופיתוח מוסדות ציבור, יוזמות ועוגנים חברתיים, קידום רווחת התושבים והעצמת קהילות.

כלי הסיוע האמורים יוצרים יחדיו תוכנית שלמה אשר נותנת מצד אחד מענה לפיתוח הכלכלי של העיר אשקלון ומצד שני מחזקת את האוכלוסייה של אשקלון ויוצרת עוגני הישארות בעיר לטובת שגשוגה הכלכלי והחברתי.

בהתאם לנתוני הלמ"ס בשנת 2015, ערב החתימה על הסכם הגג לעיר אשקלון שנחתם בתאריך 29.10.2015 לבניית 32 אלף יח"ד, חיו באשקלון כ- 130,660 תושבים. ביום 6.7.2022 נחתם נספח להסכם לעוד כ- 4,000 יח"ד נוספות. בזמן זה עמד מספר התושבים של העיר על כ- 146,519, עליה של כ- 16,000 תושבים.

כיום חיים באשקלון כ- 180,364 תושבים. עד כה אוכלסו כ- 8,000 יח"ד והצפי לאכלוס עד 2030 הוא של אכלוס 14 אלף יח"ד נוספות.

בשנת 2015 הוכנה על ידי מנהל התכנון "תוכנית מתאר מקומית כוללת לאשקלון". לפי התוכנית בשנת 2035 תמנה אוכלוסיית אשקלון כ- 208,000 תושבים. גידול של 2.5% בממוצע לשנה לעומת קצב הגידול הארצי שהוא רק 1.76% לשנה.

לאור צפי גידול האוכלוסייה הגבוה ביחס לממוצע הארצי המתואר לעיל, נדרש לתת מענה גם לצרכי העיר הגדלים בכל תחומי הפעילות הרלוונטיים - בינוי מוסדות חינוך וציבור, חינוך, רווחה, שמירה על הסדר הציבורי, פינוי אשפה, גינון ועוד. וזאת על מנת לשמר את רמת השירות הניתן לתושב במסגרת הפעילות המוטלת על העירייה לספק.

חיזוק וצמיחה כלכלית

כדי להתמודד כאמור עם החשש לפגיעה תפקודית כלכלית, וכדי לייצר עוגני כלכלה משמעותיים בעיר אשקלון שיובילו לצמיחה כלכלית של הרשות, גם על רקע גידול האוכלוסייה הצפוי, מוצע לקדם את הכלים הבאים:

צמיחה כלכלית

(א) קידום תשתיות ומנועים מחוללי צמיחה כלכליים בעיריית אשקלון במטרה לתמוך בצפי גידול האוכלוסייה תוך קידום פרויקטים כלכליים מניבים אשר יגדילו את הכנסות העירייה או יקטינו את הוצאותיה.

(ב) קידום וחיזוק החוסן הכלכלי של העיר אשקלון ועסקיה באמצעות מכלול מעני פיתוח כלכלי של משרד הכלכלה והתעשייה – קידום פעילות עתירת ידע, קידום ופיתוח תשתיות "קלאסטרים", הכשרות והשמות בתעסוקה איכותית בפריון גבוה, פיתוח וביצוע תכניות לקידום עסקים קטנים ובינוניים, לסייע לחברות יצרניות בהטמעת שיטות ייצור מתקדמות והתייעלות במשאבים, לקדם את החדשנות והפריון במפעלים ובאזורי התעשייה בעיר אשקלון.

(ג) קידום פרויקטים במטרה להגביר את העצמאות והחוסן האנרגטי של העיר אשקלון כך שתגדל אמינות אספקת החשמל גם בעת חירום, וזאת תוך מתן מנוף לפיתוח כלכלי ותשתיתי לעיר ולתושביה.

יצוין, כי שר האנרגיה והתשתיות הודיע, כי יפעל על מנת שיוקצה למשרד האנרגיה והתשתיות תקציב בשנים 2026-2029, לצורך פרויקטים לאנרגיה מקיימת בעיר אשקלון,

בכפוף לאישור תקציבי ובכפוף לכל דין. ככל שיינתן תקציב כאמור, ובכפוף להחלטת ממשלה, ככל שתתקבל, יוקצה הסכום שינתן מדי שנה, בהתאם להוראות החלטה זו, בשינויים המחויבים.

(ד) קידום התיירות בעיר לרבות פרויקטים לפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות, הרחבת היצע מקומות הלינה בעיר שיווק לאירועים תיירותיים – כל אלו יקדמו את התיירות בעיר ויובילו לפיתוח הכלכלי והחברתי עם הגדלת ההיצע התעסוקתי בעיר שנשמך על ענף התיירות.

(ה) קידום תכנון והקמת מבני ציבור עירוניים מרכזיים אשר יעניקו שירות לכלל האוכלוסייה הצומחת במקביל ליצירת הכנסות לרשות המקומית כחלק מהשקעה רחבה במחוללי צמיחה ופיתוח בעיר.

פיתוח תשתיות תומכות דוור, לרבות תשתיות תחבורה ופיתוח ושדרוג תשתיות סביבתיות

(א) קידום פרויקטי תשתיות תחבורה בעיר אשקלון, בהובלת משרד התחבורה, הנותנים מענה לצרכי העיר, לבניה החדשה ולאוכלוסייה, לרבות -, השלמת בניית התחנה המרכזית החדשה, קידום תכנון מפורט עבור תחנת רכבת דרומית באשקלון וכן קידום התחבורה הציבורית בעיר – כל אלו יאפשרו לפתח את מוקדי התעשייה והמסחר ומוקדי התעסוקה בעיר אשקלון- ההצעה מתייחסת גם לקידום בחינת תכנון מפורט וביצוע של כביש 4 במקטע עד הלום-ברכיה, שהוא העורק היחיד של העיר לכיוון צפון והוא יאפשר לנוסעים לצאת/להגיע לעיר באופן מהיר יותר, ופיתוח התחבורה הציבורית שתאפשר גישה נוחה יותר לעיר לדוגמה מכיוון אשדוד ובהמשך גם מיבנה. בהתאם למגמות הפיתוח המואצות של מגורים ותעסוקה באשקלון, ההשקעות בתחבורה מהוות בסיס למימוש שיעורי הפיתוח העתידיים, ויאפשרו מגמות יוממות אל ומחוץ לעיר, תוך חיזוק הרשת העירונית והתשתית הבינונית באופן שיש בו לתרום לפיתוח העיר.

(ב) תמיכה בתכנון התחדשות עירונית בעיר - לסייע בקידום פרויקטים של התחדשות עירונית בעיר אשקלון באמצעות חיזוק היבטי ההתחדשות העירונית בעבודת מנהל ההנדסה בעיר.

(ג) קידום האצת התכנון בעיר תוך תגבור מחלקות ההנדסה ברשות המקומית.

(ד) קידום תוכנית כוללת לפיתוח וקידום השמירה על איכות הסביבה, חלקה כהמשך לתוכנית שאישרה הממשלה בהחלטה מספר 852 מיום 30.7.2023 בדבר תוכנית לחיזוק העיר אשקלון, ובכלל זה : מתקן מיון לפסולת עירונית באשקלון, קידום פעולות לחינוך סביבתי, הקמת מרכז מיחדש לחידוש ריהוט ישן כאמצעי להפחתת פסולת, המשך השתתפות במימון פעולות פיקוח, ניטור, שליטה ובקרה של מפגעי פסולת ומניעתם בתחומי העיר אשקלון, קידום תוכנית הצללה עירונית, קידום תוכנית לצמצום זיהום אוויר מתחבורה לשיפור איכות האוויר בעיר.

לעניין סעיף מניעת סיכונים סביבתיים יוער כי בתחומי העיר אשקלון פועלים עסקים ומפעלים המוכרים לרשויות ופועלים תחת רישיון עסק, מתוכם ישנם עסקים המחזיקים בהיתרי רעלים, ומרביתם נדרשים למוכנות סביבתית לשעת חירום, כעת מקודמת תוכנית למניעת סיכונים סביבתיים על ידי איגוד ערים לאיכות הסביבה נפת אשקלון.

לעניין סעיף מתקן למיון פסולת עירונית בעיר אשקלון יוער כי העיריה לא יישמה בפועל את הסעיף האמור בהחלטת ממשלה 852 מיום 30.07.2023 וזאת בעיקר לאור היעדר כדאיות כלכלית. לנוכח העובדה שהחלטה זו קובעת תכנית שיקום ופיתוח לעיר אשקלון,

ועל מנת להגביר את הסיכוי שאכן יקום מתקן מיון איכותי בעיר אשקלון, מוצע בהחלטה זו להעלות את סכום התמיכה ל 55 מלש"ח ובכל מקרה לא יותר מ 60% מההשקעה. לעניין סעיף הקמת מרכז מיחדש יוער כי לצורך הפחתת פסולת ברשויות יש לקדם שינוי עמוק בתרבות הצריכה באופן שיעדיף צריכת מוצרים ממוחזרים או בשימוש חוזר על פני מוצרים חדשים. מרכזי ומערכי מיחדש מאפשרים: איסוף של "אוצרות רחוב" (פסולת גושית איכותית) וגריעתם מסך הפסולת הגושית המועברת להטמנה, הפחתה ברכישת מוצרים חדשים ושינוי תרבותי עמוק שמעודד צרכנות נבונה ומקיימת, מחזיר את התיקונים אל קדמת הבמה ומפחית בשימוש במשאבי כדור הארץ. כעיקרון, יש יחס ישר בין גודל מרכז המיחדש על מערכיו השונים לגודל האוכלוסייה שאותה הוא משרת. בהחלטות הממשלה האחרונות בחבל התקומה ובאזור הצפון נקבע מפתח הקצאה של 2 מלש"ח למרכז מיחדש, שנותן שירות לאוכלוסייה קטנה יחסית, הממוקמת בקרבה אליו. מספר התושבים באשקלון גדול בערך פי שלוש, ומאידך המרחב בה פחות פגוע. לפיכך מוצע שהתקציב יאפשר הקמה של מרכז מיחדש אחד עירוני וגדול שעלות הקמתו כפולה.

(ה) תשתיות ביוב

כחלק מהמאמץ הממשלתי להגדלת היצע הדיור, העיר אשקלון ניצבת בפני פיתוח דיור משמעותי. על מנת להגדיל את היצע הדיור בעיר, יש לבצע הרחבה משמעותית במתקן לטיהור השפכים (להלן: "מט"ש") המספק שירותים לעיר, זאת בגלל שהקיבולת שלו קרובה למיצוי.

סעיף א':

בסעיף זה נרשמת הודעתו של תאגיד מי אשקלון על כך שבכוונתו לפעול במתכונת שותפות עם גוף בעל מומחיות בתחום ההנדסה, התפעול והמימון, לצורך ההרחבה והשדרוג הנדרשים במט"ש אשקלון. מודל זה יאפשר גיוס הון וביצוע באופן מקצועי ויעיל יותר, וזאת במטרה לקדם את ההרחבה והשדרוג הנדרשים לצורך הגדלת היצע הדיור בעיר ובשים לב לצבר המשימות אשר עומד בפני תאגיד אשקלון לאור התרחבות העיר וליכולותיו. בנוסף, ככל ויינתן רישיון חברת ביוב לגוף שאינו תאגיד מי אשקלון, תובטח המשכיות השירות באמצעות העברת התשתיות הקיימות לגוף אשר יקבל את הרישיון, זאת תוך הסדרה כספית בגין השקעות שבוצעו עד כה. העברת הזכויות תתבצע ללא דרישה לתשלום בגין השקעות שנעשו באמצעות מענקים שהתקבלו מידי המדינה.

סעיף ב':

על מנת לשפר את מצב התשתית במט"ש בעבור העברתה לגוף האמור באמצעות שדרוג רמת הטיפול או תכנון ההרבה הנדרשת תוך הבטחת האינטרסים ארוכי הטווח של משק המים והביוב מוצע כי בכפוף לחתימת הסכם לפיתוח עם גוף כאמור, יוקצה תקציב של עד 15 מיליוני ש"ח בשנים 2025-2027 בהתאם לנהלי רשות המים.

העצמה חברתית – קהילתית וקידום איכות חיים

כפי שאוזכר מעלה, וכמענה משלים לשיקום הקהילתיות, מובאים בהצעה זו, כלי סיוע לפיתוח וקידום החברה והקהילה בעיר אשקלון וכן השקעה בפעולות לקידום איכות החיים בעיר וזאת על מנת למצב את העיר כאטרקטיבית לתושביה מצד אחד, ולהוות מוקד משיכה לתושבים עתידיים מצד שני, כמענה משלים לחשש מפגיעה חברתית – קהילתית משמעותית.

תגבור החינוך והעצמת צעירים

(א) לתגבר פעילויות חינוכיות במוסדות החינוך למטרת קידום הישגים ומצוינות ולחיזוק מקצועות ותחומי ה-STEM בעיר אשקלון.

(ב) לתקצב פעילויות חינוך בלתי פורמליות ובתוך כך גם יוזמות חינוכיות קהילתיות ורשותיות להעצמה חברתית-רגשית, בכלל זה, סיוע בחיזוק והקמת קהילות-חיזוק מנהיגות הנוער ומעורבותו במרכזי הקהילות הקיימים בכל שכונות העיר, הן כסיוע ומתן מענה לתושבים בעתות חירום והן כחיזוק החוסן בהיותם מעורבים, שותפים ובעלי משמעות.

(ג) לתת תיעודף לעיר אשקלון במסגרת תמיכה במרכזי פיזיקה אזוריים, וכן לתמוך בפעילות בלתי פורמלית בתחומי המדעים והטכנולוגיה.

חיזוק ופיתוח מוסדות ציבור, יוזמות ועוגנים חברתיים

(א) לתקצב תכנון והקמה של מוסדות ציבור במרקם הוותיק ובשכונות חדשות בשטח הרשות לטובת מתן מענה לצרכים השונים של העיר בגין צפי גידול האוכלוסייה המשמעותי כאמור לעיל. בין היתר יוקמו הקמת מוסדות ציבור רב תכליתיים בעיר, מעונות יום וכדומה.

קידום רווחת התושבים והעצמת קהילות

(א) תגבור תקצוב פעילויות תרבות וספורט לרווחת התושבים.

(ב) קידום עלייה וקליטה - משרד העלייה והקליטה רואה באשקלון יעד משמעותי לחיזוק קליטת העלייה ופועל כדי לקדם שורת צעדים ממוקדים שיבססו את העיר כמרכז משיכה לעולים חדשים, ויתרמו לחיזוק המרקם החברתי והכלכלי בה. במסגרת זו, תקודם תוכנית להבאת גרעיני עלייה צעירים לעיר – ובהם סטודנטים, משתתפי מכינות קדם-צבאיות או בוגרי תכניות הכשרה מקצועית. שילובם באשקלון לא רק ירחיב את קהילת העולים הצעירים בעיר, אלא גם יוביל לחיזוק החוסן החברתי באמצעות פעילות קהילתית שוטפת שתיצור קשרים הדדיים בין עולים חדשים לוותיקים, ובין עולים לשאינם עולים, ותעודד מנהיגות צעירה הפועלת לטובת הציבור.

במקביל, יוקצה מענה ייעודי בתחום הדיור לעולים המשתתפים בתכניות מסוג זה בעיר. העולים יתגוררו במקום ויתרמו לקהילה המקומית במסגרת של לפחות 4 שעות פעילות חברתית בשבוע. צעד זה מעניק פתרון מיידי לדיור איכותי לעולים, ומחזק את תחושת ההשתייכות והערבות ההדדית.

כדי להבטיח את חשיפת המהלך בקרב קהלי יעד רלוונטיים לעלייה, יושקעו מאמצים שיווקיים ממוקדים – לרבות קיום ירידים ייעודיים לאשקלון במדינות מוצא מרכזיות, הפקת חומרי הסברה מתורגמים, ופעולות פרסום במסגרת פרויקט "אופק ישראלי". צעדים אלה יבנו את תדמיתה של אשקלון כעיר קולטת, עם מערך תמיכה איכותי וקהילה חמה, ויגבירו את נכונותם של מועמדי עלייה לבחור בה כיעד להתיישבות.

בנוסף, משרד העלייה והקליטה יפעיל תכנית ייעודית חינוכית-קהילתית בעיר אשקלון, במסגרת ייחודית הקיימת בעיר להכשרת קייסים צעירים מתוך קהילת יהודי אתיופיה, אשר יתנדבו בקהילות שונות בעיר אשקלון, לטובת חיבור בין קהילת העולים לקהילות שונות בעיר.

(ג) המשרד לשוויון חברתי יקדם תוכנית חברתית כוללת לקידום אוכלוסיות בעיר אשקלון הנמנות על האוכלוסיות שבאחריות המשרד, ובכלל זה פעילות התנדבותית בקהילה, קידום מפגשים חברתיים ובניית חוסן ועצמאות כלכלית.

(ד) ביצוע פעולות לטובת הנגשת סיפור התושבים לעולם - המשרד יפעל בשיתוף עם הרשות המקומית לחיזוק הלגיטימציה של מדינת ישראל באמצעות הכשרה וליווי של תושבי העיר אשקלון לשם הבאת סיפור העיר ותושביה לעולם. הפעילות, תאפשר נקודת מבט ייחודית על החיים באזור ועשויה אף לתרום להבאת מבקרים ותיירים אל העיר ותוך כך לפיתוח הכלכלי. בנוסף, הפעילות תהווה אפיק חשוב לחיזוק ולפיתוח אוכלוסיית העיר, בדגש על בני הנוער שבה, אשר יעברו הכשרות מקצועיות ותהליך למידה בנושא הסברה והשפעה ברשתות החברתיות. ככל ויידרש תקציב נוסף למרכז זה מעבר לקבוע בהחלטה הוא יושלם על ידי הרשות במידת הצורך.

(ה) כחלק מתהליך שיקום העיר, תוך חיזוק הקהילתיות, המרקם החברתי והעלאת הרוח המקומית יושקעו תקציבים בפעילות תרבותית-קהילתית יהודית הכוללת קיום אירועי תרבות קהילתיים, הפעלת חוגים ופעילויות חינוכיות וזאת מתוך מטרה לחזק את תחושת השייכות, הערבות ההדדית והחוסן הקהילתי של תושבי העיר.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

כמפורט בגוף ההחלטה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הפנים – תומך

שר הרווחה והשירותים החברתיים – תומך

שר החקלאות והביטחון התזונתי – תומך

שר הביטחון – תומך

שר הבריאות – תומך

שר הכלכלה והתעשייה – תומך

שר התיירות – תומך

שר האנרגיה והתשתיות – תומך

השרה להגנת הסביבה – תומכת

שר התרבות והספורט – תומך

שר העלייה והקליטה – תומך

שרת התחבורה והבטיחות בדרכים – תומכת

שר הבינוי והשיכון – תומך

שר התפוצות והמאבק באנטישמיות – תומך

שרת החדשנות המדע והטכנולוגיה - תומכת
השרה לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה – תומכת
השר לביטחון לאומי – תומך
שר החינוך – תומך
שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות – תומכת

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 2973 מיום 22.4.2025 - מתווה שיקום ופיתוח לאזורים בדרום שנפגעו במתקפת שבעה באוקטובר 2023.
החלטה מספר 1278 של הממשלה מיום 14.03.2022 - תכנית למיגון דירתי מפני ירי תלול מסלול בעיר אשקלון ותיקון החלטת ממשלה.
החלטה מספר 658 מיום 22.12.2020 – תוכנית לחיזוק העיר אשקלון ותיקון החלטות ממשלה.
החלטה מספר 4865 מיום 9.2.2020 – תוכנית סיוע לעיר אשקלון בשל המצב הביטחוני.
החלטה מספר 852 מיום 30.7.2023 – תוכנית לחיזוק העיר אשקלון ותיקון החלטת ממשלה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב.

סיווגים

סיווג ראשי : 01ביצועי ;
תחום פעולה עיקרי : 02חברה וכלכלה

מגישים:

ראש הממשלה

שר האוצר

ז' באב התשפ"ה

1 באוגוסט 2025

היועצת המשפטית

ירושלים, ז' באב התשפ"ה

01 באוגוסט 2025

סימוכין : 9117254436

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: תכנית לשיקום ופיתוח יישובי הנגב המערבי לשנים 2025 – 2029 ותיקון החלטת ממשלה ; תכנית לשיקום ופיתוח העיר אשקלון

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. נוכח מתקפת הטרור הרצחנית של החמאס על מדינת ישראל ביום 7.10.2023, אשר כללה ירי טילים לרחבי המדינה ופשיטת גורמים עוינים ליישובים בדרום הארץ, נפגעו באופן קשה אוכלוסיות ויישובים רבים בכלל רחבי הארץ, אך ביתר שאת באופן ממוקד באזורים בדרום. נוכח פגיעה כוללת ו"רב ממדית" זו, ממשלת ישראל נקטה מהלכים רבים.

2. ביום 02.04.2025 פורסם **חוק שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו, התשפ"ה-2025** (להלן - **החוק**). בין היתר, נקבע בפרק ד' לחוק כי הממשלה תקבע בהחלטתה רשימה של יישובים ואזורים הסמוכים לחבל התקומה שנפגעו בשל אירועי ה-7 באוקטובר ואמות מידה להכללתם ברשימה וכן תקבע פעולות סיוע שייקבעו וייתנו בהתאם לצורכיהם, לרמת הפגיעה בהם ולמאפיינים הייחודיים של כל יישוב או אזור, והכל כפי שתקבע הממשלה בהחלטתה לעניין זה.

3. בהחלטת ממשלה מספר 2973 מיום 22.4.2025 בדבר "מתווה שיקום ופיתוח לאזורים בדרום שנפגעו במתקפת שבעה באוקטובר 2023" (להלן - **החלטה 2973**) החליטה הממשלה לאמץ את המלצות עבודת המטה שבוצעה על ידי משרד ראש הממשלה בנושא "הערכת רמות פגיעה ביישובי הדרום בשל אירועי ה-7 באוקטובר 2023 וקביעת מסגרות המענה הממשלתית" (להלן - **עבודת המטה**). תוצאות עבודת המטה הצביעו על כך ש-72 יישובים חוו פגיעה כוללת חריגה המצריכה מענה ממשלתי. מתוך יישובים אלו, 47 נכללים בהגדרת "חבל תקומה", בהתאם לקבוע בחוק ובמסגרת המענה הממשלתית הניתן על ידי מנהלת תקומה. בחינה של 25 היישובים הנוספים שחוו פגיעה כוללת חריגה, העלתה כי נכון לחלקם לשתי מסגרות של מענה ממשלתי: מסגרת אחת עבור 24 יישובים שחוו פגיעה כוללת חריגה המצריכה מענה ממשלתי, ושאינם משויכים לחבל תקומה, וזאת בעיקר נוכח המרחב התפקודי והרציפות הגאוגרפית של האזור (להלן - **יישובי הנגב המערבי**); ומסגרת אחרת עבור העיר אשקלון, נוכח גודלה של העיר, המצריך מענה ממוקד, ומיקומה התפקודי המרחבי של העיר, שהוא נפרד ממרבית יישובי הדרום שחוו פגיעה חריגה. לטובת יישום מסגרות המענה ובהתאם לקבוע בסעיף 4 להחלטת הממשלה מס' 2336 מיום 31.10.2024 בנושא "שיקום מרחיב לחבל התקומה כ'אזור מיקוד לאומי' ומענים לאזורים נוספים שנפגעו במתקפת הטרור בשבעה באוקטובר בדרום הארץ" ולפרק ד' לחוק, הוטל על משרד ראש הממשלה לגבש במסגרת לוחות הזמנים הקבועים בחוק הצעות החלטה למענה שיקום ופיתוח לשנים 2025 – 2029, בשים לב לעקרונות השיקום שנקבעו בהחלטת הממשלה מס' 1699 מיום 17.04.2024 בנושא "התוכנית האסטרטגית לשיקום, לחידוש

היועצת המשפטית

ולפיתוח חבל התקומה ואוכלוסייתו לשנים 2024-2028 ותיקון החלטות ממשלה" ובהתאם לרמת הפגיעה ביישובים, לצורכיהם ולמאפיינים הייחודיים ותפקידם של היישובים במרחב.

4. כמפורט בדברי ההסבר להצעת ההחלטה בעניין יישובי הנגב המערבי, בבדיקה חוזרת נמצא כי נפלה טעות הקלדה נקודתית בנתונים שהתקבלו ממס רכוש אשר היוו בסיס לחלק מהאינדיקטורים בעבודת המטה. לאחר תיקון טעות ההקלדה נמצא כי הציון הסופי במדד המשולב עבור היישוב רוחמה עומד בקריטריונים שנקבעו עבור יישוב שחוזה פגיעה כוללת חריגה המצריכה מענה ממשלתי. על כן, מוצע כעת לתקן את החלטה 2973 ולהכליל את היישוב רוחמה במסגרת המענה של יישובי הנגב המערבי. הובהר כי לא נמצאו יישובים נוספים העומדים בקריטריונים שנקבעו עבור יישוב שחוזה פגיעה כוללת חריגה המצריכה מענה ממשלתי.

5. יצוין כי בהמשך לסעיף 20(ב) לחוק ולהחלטה 2973, ביום 07.05.2025 פורסם **צו שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו (קביעת רשימת היישובים והאזורים הסמוכים לחבל התקומה), התשפ"ה-2025**. בהמשך לאמור לעיל ובכפוף לאישור התיקון האמור בנוגע ליישוב רוחמה, משרד ראש הממשלה יפעל להוצאת צו המוסיף את היישוב רוחמה לרשימת היישובים והאזורים הסמוכים לחבל התקומה.

6. כמו כן יצוין כי בהתאם לסעיף 20(ג) לחוק, על הממשלה לקבל החלטה בתוך שלושה חודשים מיום תחילתו של החוק באשר לפעולות הסיוע שיבצעו משרדי הממשלה, בהתאם לתפקידים ולסמכויותיהם לפי דין, לטובת הרשויות המקומיות ביישובים או באזורים הסמוכים לחבל התקומה ותושביהם.

7. בהמשך לכך, מוצע כעת לאשר תוכניות לשיקום ולפיתוח יישובי הנגב המערבי והעיר אשקלון לשנים 2025 – 2029. התוכניות גובשו בראי הפגיעות שתוארו בעבודת המטה ולעקרונות שנקבעו בהחלטה 2973 כמפורט לעיל. יצוין כי יש שונות בכלי הסיוע המוקצים בשתי ההחלטות ובהיקפן נוכח הסיבות אשר דרשו מלכתחילה את הקמת 2 מסגרות המענה הנפרדות. מגורמי המקצוע במשרד ראש הממשלה נמסר כי מההשוואה בין שתי הצעות המחליטים עולה כי קיימת הלימה בין תחומי הסיוע על פי מאפייניהם, צרכיהם ותפקידם במרחב.

8. בהצעת ההחלטה לעניין יישובי הנגב המערבי נכללות הרשויות המקומיות העירוניות אופקים ונתיבות וכן נכללים יישובי המועצות האזוריות מרחבים, שער הנגב, שדות נגב ואשכול שהם יישובים כפריים. כמפורט בדברי ההסבר להצעה, נוכח השונות בין ערים ליישובים כפריים הנובעת מאופיים ותפקידם במרחב, חלק מהמענים ניתנים רק ברמת העיר וחלק רק ברמת המועצה האזורית או היישוב הכפרי, אך קיימת הלימה בין תחומי הסיוע לערים וליישובים הכפריים בהחלטה על פי מאפייניהם, צרכיהם ותפקידם במרחב. בהתאם, גם התקציב הוקצה בהלימה לצרכים, למאפיינים ולגודל האוכלוסייה של יישובי ההחלטה. בנוסף, בהצעה נכללים כלי סיוע ייעודיים הניתנים לרשות מקומית אחת, וזאת הן על בסיס צרכים מקצועיים והן מתוך הבנה כי כלי סיוע אלו אינם מתאימים או רלוונטיים לרשויות המקומיות האחרות בהחלטה.

9. יצוין, כי בהצעת ההחלטה לעניין יישובי הנגב המערבי נכללות המועצות האזוריות שער הנגב, שדות נגב ואשכול, אשר בתחומן יישובים הכלולים בחבל התקומה ועל כן הן מקבלות תקציבים במסגרת המענה של מנהלת תקומה. כמפורט בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, התקצוב של רשויות על ידי מינהלת תקומה ניתן

היועצת המשפטית

הן ברמת הפרט עבור תושבי חבל תקומה והן עבור הרשות המקומית. על מנת למנוע כפל תקצוב, בהחלטה זו המענים לרשויות תקומה עבור צרכי הפרט יינתנו רק עבור תושבי היישובים שלהן הנכללים בהחלטה זו. מענים שניתנו או עתידים להינתן ברמת הרשות על ידי מינהלת תקומה לא יינתנו במסגרת החלטה זו.

10. יודגש, כי היישום במשרדי הממשלה ילווה על ידי הלשכות המשפטיות של המשרדים. כל הפעולות הכרוכות בביצוע ההחלטה על ידי המשרדים ייעשו בכפוף לכל דין החל על העניין, ובכלל זה בהקשרים הרלוונטיים, הוראות החשב הכללי בדבר תמיכות לגופים אחרים וחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

סוגיית מתן מענה ממשלתי ליישובי הדרום שנפגעו במתקפת ה-7 באוקטובר עלתה במספר עתירות התלויות ועומדות בפני בית המשפט העליון (בג"ץ 3900/24 עיריית אופקים ואח' נ' ממשלת ישראל ואח', בג"ץ 1317/24 עיריית נתיבות ואח' נ' ממשלת ישראל ואח', בג"ץ 5104/24 יהונתן קנה ואח' נ' ממשלת ישראל ואח' ובג"ץ 1409-10-24 תלמי אליהו ואח' נ' ממשלת ישראל). בהתאם להצעות ההחלטה האמורות, יינתן מענה לכלל היישובים שנמצא בעבודת המטה שעוגנה בהחלטה 2973 כי חוו פגיעה כוללת חריגה המצריכה מענה ממשלתי, כל אחד בהתאם למסגרת המתאימה לו.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הופצה ליועצים המשפטיים של המשרדים הרלוונטיים. הערות משפטיות שהתקבלו הוטמעו בנוסח ההצעה.

מהיועצת המשפטית של משרד העבודה נמסר כדלקמן: הצעת ההחלטה בעניין שיקום ופיתוח יישובי הנגב המערבי לשנים 2025-2029 מטילה על משרד הנגב והגליל, בסעיף 2.3(א) שבה, את המטלות הבאות בקשר לצעירים: תמיכה ביחידות הצעירים הרשותיות, לרבות בהפעלת היחידה לטובת הצעירים ביישובי ההחלטה, פעילות אקדמית, כוח אדם, הנגשת השכלה והזדמנויות, עידוד יזמות, תשתיות קהילתיות ומנהיגות צעירה ביישובי ההחלטה. חלק מהמטלות כאמור עשויות להיות חופפות להכוון תעסוקתי לצעירים, בשים לב כי בהחלטת ממשלה 2286 מיום 31.10.2024 הועבר שטח הפעולה הנוגע להכוון תעסוקתי לצעירים ואת התקציב המוקצה למטרה זו ממשרד הנגב והגליל למשרד העבודה. כך למשל "פעילות אקדמית" ו"הנגשת השכלה והזדמנויות" המצוינים בסעיף האמור מהווים הנגשת השכלה שהיא בדרך כלל לצורך תעסוקה ונעשים במסגרת מרכזי ההכוון התעסוקתי של משרד העבודה. כמו כן, ישנה חשיבות להכוונה תעסוקתית על פי תשואה להשכלה כך שנדרש ידע מקצועי הקיים במשרד העבודה ולא במשרדי ממשלה או גופים אחרים (לדוגמא מצפן המקצועות, עבודאטה ועוד). עוד יצוין כי ציון המילים "כוח אדם" ו"עידוד יזמות" הם מושגים רחבים ועמומים העשויים לחפוף בצורה משמעותית לפעילות מרכזי ההכוון של משרד העבודה. לסיכום, האופן שנכתב הסעיף והחפיפה האפשרית עם תחום ההכוון התעסוקתי עשויים להטעות בהקשר לסמכויות המוטלות על משרד זה, ומכאן כי הדבר מעורר קושי משפטי. משכך, הצעתנו להוסיף לסיפה של סעיף 2.3(א) את המשפט הבא: "אין בפעולות אלה כדי לכלול פעילות בעניין הכוון תעסוקתי, אשר בסמכותו של משרד העבודה לפי סעיף 5.5 בהחלטת הממשלה 2286". יובהר כי משפט זה אינו גורע מסמכויותיו של משרד הנגב והגליל ומבהיר את חלוקת הסמכויות בין המשרדים.

היועצת המשפטית

עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגישים את הצעת ההחלטה:

עמדת היועץ המשפטי של משרד האוצר: בנוגע לסעיפי מרכזי החוסן – החלטה מס' 2675 לשנת 2025 שעניינה הפעלת מרכזי חוסן בשנת 2025 (להלן – **ההחלטה מ-2025**), קבעה מנגנון מקצועי לחלוקת כספים בין מרכזי החוסן השונים, ומינתה ועדת היגוי המורכבת מנציגי משרדי ממשלה שונים, אשר הוסמכה לקבוע את אופן חלוקת המשאבים למרכזי החוסן בין המרכזים השונים בכל הארץ. הקצאת משאבים למרכזי חוסן ספציפיים בהחלטה זו, מבלי שוועדת ההיגוי נדרשת לחלוקת הכספים בהיבט הכלל ארצי, ומבלי שנבחן אם נכון היה לחלק את התציב אחרת בין מרכזי החוסן השונים, עלולה להעלות קשיים בהיבטי שוויון. יחד עם זאת, ובהתחשב בכך שבמכתב הממונה על חירום וטראומה באגף בריאות הנפש במשרד הבריאות, פורטו צרכים מקצועיים להצדקת ההחלטה, אנו סבורים כי הקשיים אינם עולים כדי מניעה משפטית.

בענין זה, לעמדת הלשכה המשפטית במשרד ראש הממשלה: יצוין כי החלטה 2973 אימצה את עבודת המטה שבוצעה על ידי משרד ראש הממשלה בנושא "הערכת רמות פגיעה ביישובי הדרום בשל אירועי ה-7 באוקטובר 2023 וקביעת מסגרות המענה הממשלתי", ובהתאם לכך נקבע כי 72 יישובים בדרום חוו פגיעה כוללת חריגה המצריכה מענה ממשלתי של שיקום ופיתוח. בתוך כך יישובי הנגב המערבי ואשקלון. כמו כן, במכתבה של ממונה חירום וטראומה באגף בריאות הנפש במשרד הבריאות מיום 30.07.2025 מצוין כי מרכזי החוסן הנותנים מענה ליישובי ההחלטה הגדילו את פעילותם באופן משמעותי ביותר לאחר אירועי ה-7 באוקטובר. הצורך בתוספת התקציבית למרכזים אלו נידון מס' רב של פעמים בוועדה העליונה למרכזי חוסן וקיבל תמיכה גורפת מחברי הוועדה. נוכח האמור, גובשו סעיפי מרכזי החוסן בהצעות ההחלטה.

בשים לב לאמור לעיל, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

אורלי פישמן אורן, עו"ד
המשנה ליועצת המשפטית